

نړيوالې هوښيارتيا وي

راتولوونکې: ډاکټر ماخان مېړی شينواری

خپرونکې: Ketabton.Com

د بناغلي انجنير شمشاد زهير له خوا

کال: ۱۴۰۰ هـ ک

Ketabton.com

له الماني ادبياتو څخه

نیولیک

۵۲	فیلیپینی	۳	سریره
۵۴	سريلانکا	۴	نړيوالې هوبنيارتيا وي
۵۷	تميل	۴	عربي متلونه:
۵۷	عربي امارت	۱۸	ايراني متلونه او هوبنيارتياوي
۵۸	نور نړيوال متلونه	۲۳	ختيځ متل
۵۹	د افغانستان متلون	۲۳	ايراني هوبنيارتياوي
۶۸	نيپال:	۲۵	ختيځې هوبنيارتياوي
۷۷	د پښتنو هوبنيارتيا		د سوريې پخواني اوسېدونکي
۷۹	يو څو د جنگ متلونه	۲۷	Aramäische
۸۹	ازادي	۲۸	ختيځه هوبنيارتيا:
۹۹	خليل جبران	۲۹	بحرين
۱۰۳	د ليکونې ليکنې	۳۱	بنگلادېش
۱۱۰	د ليکونکي ژ، ند ته کتنه	۳۲	ختيزه هوبنيارتيا:
		۳۳	Bhutan
		۳۶	د بروناي Brunei متلونه
		۳۶	د داياک متلونه
		۳۸	د اردون متلونه
		۳۹	د کمبوجا متلونه
		۴۱	قطر
		۴۳	د کويت متلونه
		۴۴	د لاوس متلونه
		۴۶	د ماليديون
		۴۷	د عمان متلونه.
		۵۱	د فلسطين

سريزه

يوه ورځ د ما له ملگري ډاکټر محمد صابر سره گډوډو او هغه يو څو ورځې يو د غوره خبرو يا بڼه يې ،، د نړي هونښيارتيا،، کتاب له ځان سره راوړ. يو څو مو هره ورځ ور څخه لوستل. خوښ مې شو، نو مې وپتيله، چې د غوره خبرې به راټولوم. سم بيکاره هم وم، نو په لږ وخت کې مې سره راټول او پښتو ته وژباړل.

کېدې شي تکرار او ځنې ناسمونونه په کې ويو چې بخښنه باراته کوي.

په دې برسېره مې د جبران خليل غوره خبرې مخ ته راغلي او پ،ره خوند يې راکړ، نو له دې څخه مې هم څو ورسره يو ځای کړي.

که وخت وو، نو دا نږدې درې سوه دي، هغه بهم پښتو ته راواړوم.

هيله ده، چې تاسو به ورسره خوښ شئ او وخت به مو خوښ تېر کړي.

ما په دې ليکنه پسې د خليل جبران ځنې غوره خبرې هم مل کړې او په راتلوکې کې به يې ټولې نږدې درنيمسوه غوره خبرې تاسو ته په پښتو وړانې کوو چې ډېرې په زړه پورې راته برېښي

.

.

.

نړيوالې هوبنيارتيا وي

۱--د خان درنښت وکړه او د نورو درنښت.

څه چې کړې د هغې مسؤليت ومنه.

دالی لاما

۲-- هغه شه، چې غواړې يې. نه هغه،

چې بل يې در څخه هيله لري.

۳-- يواځې زه پرېکړه کوم، چې څوک

بڼه راسره کوي او څوک نه.

۴--هره اخرنې پېښه د يوې نوې لړۍ پيل دی.

۵--هر چيرته چې ته هم ځي، د زړه له کومې لار شه

۶-- بخت په دې کې دی، چې داسې

ژوند وکړې لکه ټوله نړۍ او بيا

هم داسې وي لکه بل هېڅ څوک.

۷--ژوندکول، دا په نړۍ کې له ټولو کم پيدا

دی — هغه زيات انسانان يواځې شتون لري.

عربي متلونه:

۸ -- ژبه د زړه ژباړونکې ده.

۹ -- ژوند له دوه برخو جوړ دی:

تېر وخت – یو خوب لیدنه

راتلونکې – یوه هیله

۱۰ -- کوچني زړي پوري مه خنده!

یوه ورځ به دا ستره خرما ون وي.

۱۱ -- که باد لگيږي، نو ډيوه مړه کوي

او اور لگوي

۱۲ -- ونه چې سيوری درکوي مه وهه

۱۳ -- یو د خندا ډک مخ بڼه دی

و د طیلا ډک سروپردي (بالبنت) ته.

۱۴ -- د چپتیا په یوه ونه د روغي

جوړي میوه زورنده ده.

۱۵ -- مه خوبسپره چې یو څوک ځي، تر هغې

پوري چې نه پوهیږي څوک یې ځاینیوی دی.

۱۶ ستا د باور ملگري

ستا د دښمن دښمنان دي

۱۷-- سره سينه د خوښی کونجي ده.

۱۸-- هوښيار په ښکلو متلونو

نه ستړی کيږي

۱۹ -- بخت يوه بېديا ده، چې يواځې خوبليدونکو

اوبنانو ته د رسېدو ده

۲۰-- سفر مل وټاکه يا پيدا کړه،

بيا ځان ته لار وټاکه.

۲۱-- ټول انسانان هوښيار دي، ځنې له مخه،

دا نور پسي، که هغه غوره څه ته د رسېدو

خبره وي، نو بيا هر يو ببعقله دی.

۲۲-- که څوک غواړي هر څه ولري،

هر څه له لاسه ورکوي.

۲۳-- زغم د خوښی کونجي ده

۲۴-- که غواړي څه ووايي، نو ويل

دي بايد ښه وي، و چپتيا ده

۲۵-- په ځوي دي له هغي څخه د مخه

غز وکره، چې لوبنی ماتوي

۲۶ -- څوک چې اوږد فکر کوي، پیل نه کوي،

او څوک چې پیل ونه کړي، نه یې گټي.

۲۷ -- بڼه پوهه هغه ده، چې پرې پوهېږي،

کله چې اړتیا ورته ولري.

۲۸ -- څوک چې گبینی خوري،

د مچيو چيچل به زغمي يا

څوک چې گبینی خوري،

گوتې به یې ککړيږي

۲۹ -- د خندا او لوبو په منځ کې

اروا روغه وي.

۳۰ -- چپرته چې اخلاق نه وي

هلهته ازادي هم نشته

۳۱ -- په نړۍ کې هيڅ ستونځمن نه دي،

دا دمور فکر دی، چې شيان

داسې راته څرگندوي

۳۲ -- نه هرڅوک، چې گیره لري،

پیغمبر دی

۳۳ -- که زه اورم، زه ترې گټه اخلم.

که زه خبرې کړم، نور ترې گټه

پورته کوي.

۳۴ -- که څوک په خبره ولاړ وي،

ستاښه گټي

۳۵ -- څوک چې په فکر کار کوي،

لاس ته راوړي، څه چې غواړي.

۳۶ -- که هیلې نه وی، نو ژوند به

پای میندلی وی.

۳۷ -- که څوک بې پوښتنې څه ور

کوي، دوه برابره یې ورکوي.

۳۸ -- که کور دې له گیلای وي، نو

گاوندي ته تیگي مه غورځوه

۳۹ -- ژبه د هرې بدبختۍ مور ده

۴۰ -- تل لمررنا بېدیاوي جوړوي.

۴۱-- ژوند د جنت لپاره ضمانت نه دی.

۴۲ -- ته په هسک کې ستوری نه شي کېدی،

نو په کور کې څراغ اوسه

۴۳-- په هر متل کې څه هوبنیارتیا شته

۴۴ -- که اوبسکې نه وی

نو پوښتی به وسوزي.

۴۵ -- که نیسي، چې یو بار به وړل شوی وي،

نو باور په ولره!

که ونیسي، چې یو انسان به خپل خوي بدل کړی

وي، نو باور پرې باندې مه لره.

۴۶ -- کمپیدا لیده کاته ملگرتوب زیاتوي

۴۷-- یوه د سروزرو روپي بڼه ده،

و زر ناڅرگندو ته

۴۸ -- د خولي زخم ډېر بد دي، نسبت

د توري زخم ته

۴۹ -- هلي ځلي ستر بنوونکی دی.

۵۰ -- سړی اروا نارامي پیدا کوي،

که سږی ناهیلی شي .

۵۱-- یو ویي لکه غشی دی، که یو ځل دی له

له لیندې څخه وځغلاو، بېرته نه شي راگرځېدی.

۵۲-- مصر هغه چاته، چې هلته تلل

غواړي لري نه دی.

۵۲ -- یو پوه یا بنونکی په هیواد کې داسې

دی لکه سره زر په کوتی کې

۵۳-- د لومړي ستایینه حق ده،

که څه هم ورپسې ډېر بڼه کړی وي.

۵۴ -- خبرې کول سپین زر، خو

پټه خوله سره زر دي

۵۵ -- مال دی خرڅ کړه تر هغې

چې ستا لا خوښ وي.

۵۶ -- زوند لکه اور دی:

د لوگي سره پیليري او د ايرو سره پای

مومي، دا چې لمبه يي

څومره لويه وي، داپرېکړه ته کوي.

۵۷ -- ماشومان د انسانان وزر دي.

۵۸ -- مين يو گل په بله سترگه گوري

و اوښ ته.

۵۹ -- په شگو ليکلي څه ته لا په زړښت

کي زده کوي، په تيگه ليکلي، څه

چي دي په خوانی کي زده کړي

۶۰ -- څوک چي د پيازو په پتي کي

ځي، د پيازو بوي به تري ځي.

۶۱ -- بختور دي وي، چي په خدا څه واي.

دربواره دي بختور وي، څوک يي

چي بيا وايي.

۶۲ -- قهوه بايد دومره گرمه وي، لکه د

يوې پېغلي لومړی مچو. داسي خوره،

لکه د هغي په غير کي شپي او داسي

تياره لکه د مور بنپرا، چي خبره شي.

۶۳ - کله چي چينه وچه شي، نو هلته

يي پر ارزښت باندي پوهيري.

۶۴ -- توکي تکالی او سره سینه دوه
اوبنان دي، چي له هغي سره له
هرې دبنتي را وځي.

۶۵ -- په دې ولي په قهر پري،
چي گلاب اغزي لري؟
په دې خوښ شه،
چي د اغزو غونچه گلان وري.

۶۶ -- هر پوه سهوه کوي،
او هر اصل آس گوډيري.

۶۷ -- يو کتاب لکه باغ دی، چي
سری يي په جيب کې وري.

۶۷ -- که چا بنکار نه وي کړی او هېڅ
مينتوب نه وي کړی، نه يي کله د
گلو بوي لتولی وي او هېڅکله د موزیک
غږ ته وي ناست، نو انسان نه دي، يو خر.

۶۸ -- څوک چي په اغزو مور وي،
نو کيردی دي پښياېلي نه پرېږدي.
د کوچانو هوښياېتيا

۶۹ -- که څوک يوه هگی غلا کړي،
نو اوبن هم غلا کوي

۷۰ -- د برستن له پاکولو به ښه وي،
که په ځمکه واښه واچوي.

۷۱ -- پردی روند دی،
که سترگی هم ولري

۷۲ -- مینه لکه یو باغ دی،
که ویی نه پالی، شریزی.
۷۳ -- سترگی گوري، خو لاس لنډ دی.

۷۴ -- دوه کسان نه مریزی:
چی څوک پوهه او څوک
بداینه غوازی.

۷۵ -- که چیتیا دی عادت وي، نو مه ازمايه
چی د بنهپوه په څپر و غریزی.

۷۶ -- ناه سم ویی په شکو کی پت کره.

۷۷ -- که ته هم شهزاده وي او زه هم، نو
څوک خره پیایی؟

۷۸ -- د توري زخم رگیری، خو د ژبی نه.

۷۹ -- په مینه د هغه سره واده وکره، چی
ته ورباندي گران (گرانه) یی، و هغه ته،
چی پر تا باندي گران وي.

۸۰ -- لومړی مخ ته وگوره، چی
غوازی یوه څپره ورکری.

۸۱-- ستا په تن کې د غوښې يوه
توټه شته، چې هغه خرابه شي،
ټول تن خرابوي او داغوبنه
په رېښتيني زړه دی.

۸۲-- څوک چې د چا خبرو پسې ځي،
ستړی کيږي. څوک چې يوه غوټه اچوي،
نو په غاښو يې بېرته پرانيږي.

۸۳-- ټول انسانيت په درې ډلو وېشلکيږي:
هغه، چې بې فکره دي، هغه چې خوزند دي،
او داسې، چې ځان خوزوي.

۸۴-- په خدای تکیه وکړه، خو اوښ دي وتړه.

۸۵-- که ته هر سپی غپوي، چې په لار درځي، نو
هیڅ کله به موڅي ته ونه رسېږي.

۸۶ – څوک چې نه پوهيږي او نه پوهيږي چې
نه پوهيږي، یو سرکاوته دی. له هغه ځان
ساته. څوک چې نه پوهيږي او پوهيږي، چې
هغه نه پوهيږي، ساده دی. هغه ته ورزده کړه.
څوک چې پوهيږي او نه پوهيږي، چې پو
هيږي، هغه بیده دی. راوېښ يې کړه.
څوک چې پوهيږي او پوهيږي، چې پوهيږي،
هوبنيار دی. هغه پسې لار شه.

۸۷-- غریب هغه نه دی، چې څه نه لري، غریب هغه دی، چې هېڅکله پوره نه لري.

۸۸-- په انسانانو کې هغه ډېر بد انسان دی، چې هېڅ پرېکړه نه مني، هېڅ گوناوه نه پټوي، او خپلې تېروتنې نه مني.

۸۹-- ښه ویناوال خپل اورېدونکي داسې چمتو کوي، چې له غوږونو سره گوري.

۹۰-- یو څوک چې هرې لورې ته تل خاندې، د مخ له گونځو څخه پرته بل څه لاس ته نه راوي.

۹۱-- یو له بخت بدرگه سړی سمندر ته واچوه، او هغه به د یوه ماهي پهکې بېرته راووخې.

۹۲-- څوک چې ځانله کار کوي جمعه کوي یې، څوک چې یوځای کار کوي، نو ضربوي یې.

۹۳-- د بل ناسمونونو ته پام کول خپل ځان ته د نه کتلو څخه راتوپوهي.

۹۴-- ځان هلته بدبخت مرغه وپوله، چې که ته تابوت جوړونکی وي او انسانان له مرغه لاس واخلي. یادونه: په کابل کې یې له یوه تابوت جوړونکي څخه

و پوښتل شول، چې کاروبار څنگه دي؟
په خواب کې يې ورته وويل چې د خدای فضل
دی، ښه دی.

۹۵ -- غټه ناسته مغرور او اراموي.

۹۶ -- گلان، چې په زور و شکول شي،
بوي نه ورکوي.

۹۷ -- څوک چې په معجزه نه پ، هيري، هغه
په اورده روښانونه هم نه پوهيري.

۹۸ -- دظالم خوب يوه دعا ده.

۹۹ -- قرآن يو غرېدونکی کائينات دی
او کائينات يو پټه خوله قرآن.

۱۰۰ -- د سرو زرو زين له خره اس نه جوړوي.

۱۰۱ -- څوک چې په دښته کې ځي او بېرته
راشي، نو هغه نور همغه نه دی.

۱۰۲ -- درې شيان بېرته نه راگرځي:
له ليندې ويشتلې غشي، هغه زر ويل
شوي خبره او له لاسه ورکړي امکانات.

۱۰۲ افغاني يې: له ورخه تېرې اوبه او تېر
وخت (هغه بيت يې کېدی شي ناسم وليکم).

۱۰۳-- د بختور لار پسي حه، او ته به بختور شي.

۱۰۴-- د يوه بڼه کلون (۱) راتگ بنار ته گټور
دی، و ۳۰ خرو ته چې دارو پرې باندي بار وي.
(۱) (هغه د سر کس سړی، چې په جگو ډانگو هم
گرځي او توکي هم کوي. په پښتو يي نه پوهېږم).

۱۰۵-- بڼه سوغات، چې څوک يي يو بل انسان ته
ورکوي، په صداقت کتل دي.

۱۰۶-- ډانگ د هغه چا لپاره، چې ياغي وي.

۱۰۷-- دا د نن ورځي هگي د سبا له چرگ څخه بڼه ده.

۱۰۸-- هره غوټه د يوه چاله خواپرانسل کيږي.

۱۰۹-- هېڅ ونه نه شته، چې تر اوسه
له باده نه وي ځنډل شوي.

۱۱۰-- له جنجال لري پاتي شه او سندري ورته وايه.

۱۱۱-- وړيا څه نشته، خپله رندوالی او کڼوالی هم نه.

المانی يي:

۱۱۲-- وړيا څه نشته، مرگ هم نه.

۱۱۳-- ۱۰۰۰ بڼې راوي هم کالي نه څېرې کوي.

ايراني متلونه او هونبنيار تياوي

۱۱۴ -- زور ملگری مه پرېده، ي موټر بوزي،
خکه چي هغه د خوان برابر نه دی.

۱۱۵ -- د ميني سره هر خه اسانيري، هغه چي
ستا پوهي (شعور) ته ستونخمن په فکر ورغلی.

۱۱۶ -- ادب يوه بډايينه ده، هغه مروي، چي
ورکوي يي.

۱۱۷ -- پوه شه چي هېڅ زور نه شته، چي
پسي خوبني نه راځي، هېڅ بدبختي نه شته،
چي کوم بخت به په ځان پسي ونه لري.

۱۱۸ -- هغه ځانپېژندنې او ځان ثابتونې ته
نږدې دی. چي له خپلي طالع سره خوبن
او يو وي، خکه چي قناعت د انسان خوبني
ده د ژوند په تريخوالي کي هم.

۱۱۹ -- يو د سترگورپ د روح ارامي ډېره بڼه
ده، و هر نورو خه ته، چي ته پسي هڅيري.

۱۲۰ -- رښتياو تهپه مخ کي مه ودرېره، نو
بيا تا ته در ورسيري.

۱۲۱ -- زغم يوه ونه ده، چې ريښې يې ترڅي،
خو ميوه يې خوره ده.

۱۲۲ -- هوبنيار پوښتنه كول ستونځمن دي،
و هوبنيار ځواب ورکولو ته.

۱۲۳ -- د مينې له لارې هر څه اسانيري، چې
د هوبنيار تيا فکر ته ستونځمن ورځي.

۱۲۴ -- چپرته دې چې تغر دی، هلته دې کور دی.

۱۲۴ ب -- هوبنياره پوښتنه چې کړې ستونځمنه
ده، و هوبنيار ځواب ته چې ورکوي يې.

۱۲۵ -- دوه شيان د ناتوانۍ نڅېښې دي:
څه نه ويل، چې بايد څه وويل شي، او خبرې
کړل، چې بايد چپ وي.

۱۲۶ -- سړی بايد مړ نه شي، چې جنت
ته لار شي، تر هغې پورې چې سړی باغ لري.

۱۲۷ -- ډېر ښه چې له سفر څخه له ځان سره
راوړي، روغ پوستکی دی.

۱۲۸ -- لومړی گوزار بايد ډېر توانمند وي،
بيا نو ډېر گوزارونه سپما کوي.

۱۲۹—اسمان(جنت) د مور د پینو لاندې دی.

۱۳۰ -- اسان وهل کيږي، چې خاوند يې يو
خُل و هلو ته پرېښودلی وي.

۱۳۱ -- يوه برخه سوغات کړه، يوه برخه
ولگوه، يوه برخه سپما کړه.

۱۳۲ -- ښه دی، چې زاړه کالي وگنډې، و هغې
ته چې پور يې کړې.

۱۳۳ -- کوچنيان جنت ته پلونه دي.

۱۳۴ -- څوک چې څرگند فکره دی، په دې
خوښي مومي، خو سړی تا ته چپ دي، چې
ته چپ يې.

۱۳۵ -- څوک چې کوچنی نه لري، په
سترگو کې رڼا نه لري.

۱۳۶ -- ادب سرمایه ده، چې دا هغه بډای
کوي، چې ورکوي.

۱۳۷ -- که ته مینه لري پیسې او ښه ناپای
یوځای یوسي، ته به لغړ شي او په پای
کې به گور ته یوورل شي.

۱۳۸ -- بنه د کور دره تل وازه ده

۱۳۹ -- څوک چې ډېر تیتیري، پل کوي، چې په
ملا کروپ لارشي او فکر وکړي.

۱۴۰ -- څوک چې غټه تیره پورته کوي، له
دې سره بنایي، چې نه یې گوزاره وي.

۱۴۱ -- زر بیتونه دومره وزن نه لري لکه
د تکی یوه د غنمو دانه.

۱۴۲ -- بنه ده له ملگرو سره په زولنو کې،
وپرديو سره پهباغکي.

۱۴۳ -- هغه چې گاونډيانو سره کینه لري، په
لمر کې هم ناسمي گوري

۱۴۴ -- له کوډيو څخه کوتی پېژندل کيږي.

۱۴۵ -- هېڅ یو بي له تېر وخت مقدس نه
شته او بي گونا بي له راتلونکي نه شته

۱۴۶ -- هره تياره شپه یوه رنه پای لري.

۱۴۷ -- د انسان دباندي خوا د دنني مخپانه ده.

۱۴۸ -- اوس واره شيان شيان وکړه، بيا

به دا لوي په هيله وار په وار په تا
پسي درځي، چې وکړل شي.

۱۴۹ -- دوه زرونه چې يو شي، غرونه رنګوي

۱۵۰ -- پوهېدنه يو غرنی ژوی دی او بايد
بنکار شي، له هغې څخه د مخه چې
کورنی کوي يې.

۱۵۱ -- سلامو اچول مو خبرو ته لارښودوي.

۱۵۲ -- لرگی ارام سوزي، پرته له
اغزي:،، مور هم لرگی يو!،،

۱۵۳ -- تا ته هيڅ څه حق نه درکوي، چې يو
شته زخمي کړي.

۱۵۴ -- د نارينه هيلي و پښو ته ځي، د
بنځي هيلي اسمان ته الوزي.

۱۵۵ -- هوبنيار اوسه، چې ژبه دې خوسا نه کړي،
دا ناروغي، چې ژبه يې پيدا کوي، نه روغيري.

۱۵۶ -- مشوري ته غور نيول د ښه ژوند ريښه ده.

۱۵۷ -- څوک چې هوبنيار او ښه نيت لري
له کړني د مخه ښي مشوري پشي گوري.

۱۵۸ -- باغوان د میوی پهمخت کی کانه غورونه لري.

۱۵۹ -- دا چې نری بی وفا ده، هېڅ کنل پت نه پاتیري.

۱۶۰ -- بڼه بېلگه و خراب ته په درد نه خوري.

۱۶۱ -- بڼه، توپک او کچر دې څوک پور نه ورکوي.

ختیځ متل

۱۶۲ -- خر چې څه وایي، باور پرې لري.

ایراني هښیارتیاوي

۱۶۳ -- تر هغې پورې چې پیسې لري ملگری

دې یم او ستا په جیب مین یم.

۱۶۴ -- څه چې یو ځوان په هنداره گوري،

دا یو زور د ختو خښته کی گوري.

المانی به یې داسې وی.

یو زور شاته بڼه کتلی شي و یو

ځوان ته، چې مخ ته گوري.

۱۶۵-- گومان وپوهې ته کونجي ده.

۱۶۶-- د يوه هوبنيار فکر دروغ ډېر بڼه
دي، و يوه پارونکي رښتيا ته

۱۶۷-- خراب مال سړی د دوکاندار په ريره نښلوي.

المانی اندولېي: څوک چې د شپې غلا وکړي،
سبا ته يې بېرته روارې.

۱۶۸-- مينه او هوگه(؟) پټه نه پاتېږي

۱۶۹ که ستا ملگري ته کينه راضي، نو بير

ورکړه.که ته رښتيني مينه ورسره لري،
نو هغه ته يې جوړول وښايه.

۱۷۰-- د تراوسه نه ښکار شوي پېږي پوست

مه خرڅوه

۱۷۱-- د هگی غل د اوښ غل کيږي.

اندول الماني يې: سړی په کوچني پيلوي

۱۷۲-- بي عقله له ژوند ډېر څه لري.

اندول الماني يې: ډېر بېعقله بزگر عت

الوگان راباسي

۱۷۳-- له سترگو لري، له زړونو لري

۱۷۴- خر خر پاتيري، که زين يي له بخمل
هم وي. يا د عيسي خر همغه خر دی،
که مکي ته هم لار شي.

ختيخي هوبنيار تياوي

۱۷۵- کار دي بايد اس وي او نه سورلي

۱۷۶-- که بنکلا غواري بنکلي شي، نو

خان په بدرنگوالي بدلوي

۱۷۷-- کائينات انډول کي راخي، که دوه

سترکي سرهمخامخ شي، دوه لاسونه

سره ورکړي، او دوه زړونه سره نژدي شي.

۱۷۸-- که مينه له درې راننوخي، عقل يا هوبن له کرکي تبنتي

اسيانيي مثل

۱۷۹ -- اوبه چې کيشتی وړې همغه دي، چې

ډوبوي يې هم..

۱۸۰ -- يوه ډارونکي سره چې بېداره مخامخ شي،

پخپله ريرديږي.

۱۸۱ -- يوه بڼه مشوره د بڼه فکر سره ورکړه

او په دې فکر وکړه، چې يوه ورځ به راشي،

چې ته به هم يوي بڼي مشورې ته اړتيا ولري.

۱۸۲ -- بخت د خورالږ او خورا ډېر

په منځ کې تمځای دی.

۱۸۳ -- گڼیښی خور دی، خو يو وړوکی کوچنی

ډېر خور دی.

۱۸۴ -- که په اوبو کې ولوېږي، نو سين

ته مه په قهر کيږه.

۱۸۵ -- باور د مسئوليت خور ورور دی.

۱۸۶ -- چې ته يو څه کړي يا نه کړي، مه

هېر وه، چې ته يوه بېلگه ورکوي.

۱۸۷ -- که هيلي وبنښيږي، نو ناهيلي بڼيږي

۱۸۸ -- که غواړې چې په بل بريالی شي،

نو لومړی په ځان بريالی شه.

۱۸۹ -- که غواړې په نورو قضاوت وکړې،

نو لومړی په ځان قضاوت وکړه.

۱۹۰ -- که غواړې نو روپېژني، نو لومړی ځان وپېژنه.

د سوريې پخواني اوسېدونکي **Aramäische** **Sprichworte**

۱۹۱ -- د دکان په دره کې ډېر ملگري او ياران دي،

د غريبی په دره کې نه ملگري شته، نه ياران

۱۹۲ -- که سپي درته و غپل، کورته ننوځه، که

که سپي درته و غپل، نو ترې تخته.

۱۹۳ -- نیشه مه کره، نو ته به گوناو ونه کړ

-- د پښتو يې داسې دی:

د پردي ځويه څخه خپله لور بڼه ده.

۱۹۴ -- دوه له دريو بڼه دي.

(دا نو ځواني او زړښت دی)

۱۹۵ -- که وواړې یو ملگری مړ شوی، نو باور

وکره، نه که وواړې چې هغه بډای شوی.

۱۹۶ -- په غریب پسې غریبې ځي.

۱۹۷ -- یو خوب چې څه ترې نه پوهېدلکیري،

داسې دی لکه یو نالوستی لیک.

۱۹۸ -- چینه، چې له کومې دې څښلې، تیرې

مه غورځوه.

۱۹۹ -- ته اخلې او ته میراثوي، خرڅ کره او بایلې.

۲۰۰ -- خراب څوپړی مشوره غواړې، له

هغې وروسته چې کار یې کړی وي.

ختیځه هوبنیار تیا:

۲۰۱ -- پخپله غل هم، چې غواړي غلا وکړي،

وخدای (ج) ته د مرستې غږ کوي.

۲۰۲ -- ښه داده، چې خرڅ کړې، له دې

څخه د مخه چې ته ته تباه کیري.

۲۰۳ -- رښتيا پاتيري، دروغ نه پاتيري.

۲۰۴ -- په کور کې گوډ ته څوک نه وايي،

چې ماهي زورند کړ

۲۰۴ -- که څوک غواړي بد کارونه

وکړي، نو هغه هم لوي څښتن خپلو غوښتنو ته پرېږدي.

۲۰۵ -- که څوک خپله کينه راوباسي،

خپل کور وړانوي.

۲۰۶ -- که بزکر باچا هم شي، بيا يې

هم توکري له غاړې نه لرې کيږي.

۲۰۷ - - که د يوه سخوندر لپاره واښه چمتو

کوي، نو سړی کړی شي د ډېرو لپاره يې

هم چمتو کولی شي.

۲۰۸ -- لومړی سړی پېژني، بيا سړی خپل نيت وايي.

Sprichworte aus Bahrain بحرين

۲۰۹ -- نړی په گډوډۍ کې ده، او ښه ښځه

لا په يوه ملگري پسې گرځي.

۲۱۰-- زړه پيشو نه شي روزل کېدی.

۲۱۱-- ټوله ورځ روزه ونيسه او بيا يې زر

د پيار سره ماته کړه (بپوزلو ته).

۲۱۲-- هېڅ دې شا بنه نه کروي پرته

ستاله خپلو کونتوکانو.

۲۱۳-- ته پر مړه سړی باندي دا پيرزويښه

بولي چې د جمعي په ورځ مړ شي.

۲۱۴-- پيني دومره غزوه، لکه ستا برستن.

۲۱۵-- ولي ځان د لوي ډونډ او د هغه د خطر

سره ځره ځان زوروي، چې د خدای رحم

يې په غاړه وي.

۲۱۶-- څه شی چې په هرکاره کې دی،

همغه ستا کاشوغه راسپري.

۲۱۷-- څوک چې انگورو ته نه رسيري،

وايي چې دا تروه دي.

۲۱۸ -- څوگ چې بي زړه وي، کوچنيان

نه شي پيداكولى

۲۱۹ -- څوگ چې بڼه ژوند غواړي بايد

گيلې ونه كړي. (داپه دې پرېپوهېدنه

چې د دې لپاره دې كار وكړي.)

بنگلادېش Sprichworte aus Bangladesch

۲۲۰ -- زړې غواوي ځوان و اښه خوښوي

او زاړه نارينه ځواني بڼځي

۲۲۱ -- وړيا كار بڼه دى، و بېكارى ته

۲۲۲ -- غلبېل ستن ته وايي، چې ته يو سوري لري.

۲۲۳ -- غولونكى دوه باره وړي.

۲۲۴ -- د مېړه ژوند شهرت دى، د بڼځي مېړه.

۲۲۵ -- سترگي د اروا هنداره ده

۲۲۶ -- يو ډك لاس مينه خورا بڼه ده،

و يوې له پوډې ډك تنور ته.

۲۲۷ -- بڼځي د خپلو مړونو يواځې نيمايي ده.

۲۲۸ -- يو کوچنى له خپلي مور په وريخو، يوه

بڼځه له خپلي د ميره سره بېليري يا اموخت بدليري.

۲۲۹-- په اړتيا کې ملگر توب بيديا په باغ بدلوي.

۲۳۰-- د ړندو سترگو لپاره وپښتيا او خوب

همغه دی.

۲۳۱-- نيم رښتيا له دروغو څخه خطرناک دي.

۲۳۲-- په زړښت کې خبرې په وړوکتوب کې اوبښکې.

۲۳۳-- ژوي په داسې حال کې مري،

چې خوراک کوي، مورن مړو، پهترڅ کې

چې فکر کوو.

ختيزه هوبنيارتيا:

۲۳۳-- دومره مه جگپزه، چې جگر دې وغورځوي.

۲۳۵-- له ويلو څخه د مخه شپې ته ودرېره،

چې ورځ بڼه ده.

۲۳۶-- که سيلاوونه پاتې شو، نو کښت هم پاتې کيږي.

۲۳۷-- که د چا په راتگ نه خوښېږي، نو په

تگ يې خوښ شه

د بنگلادش هونبيارتيا

۲۳۸-- که څوک د بنځي لخوا بخل کيږي،

نو دا نه وږی دی او نه تږی.

-۲۳۹- که په چا پيشوگاني گرانې وي، نو

بنکلي بنځه لري.

۲۴۰-- که څوک تېر هژبه لري، نو بايد کلک سر ولري.

۲۴۱-- که غريب مور شي، نو په غرمه کي

ستوري گوري.

۲۴۲-- غور راکړه، نو سر پسي راځي.

Sprichworte aus Bhutan

۲۴۳-- د جنگ په ميدان کي جگ او ټيټ

ټولکي په منځ کي توپير نه شته.

۲۴۴-- باران هلته پوري وريږي، خو څاڅکي يې

دلته رالويږي.

۲۴۵-- هغه ډول، چي غشي څنگه موه ولي،

غوره دی، و لار، چي څنگه پوښتل شوی،

لار چي ته څنگه اوري غوره ده، و دي ته

چې ته څنگه خبرې کوي.

۲۴۶ -- د پړانگ پټې دباندې لو رته دي. د يوه انسان

پټې د انسان په دننه کې دي.
(د پټې لاندې ،، خوي ،، پوهېدلکيري.)

۲۴۷ -- ته بايد لومړی لږ هه خوا دېخوا لار

شي، له دې د مخه چې ته د تال؟؟؟ منځ کې

واتن باندې پوه شي.

۲۴۸ -- يو باور وړ کس زړه غلا کوي

۲۴۹ -- د ما هيواد کې سل اسونه لرم، خو

که ځم، نو په پښو ځم.

۲۵۰ -- ساده ژبه په ساده خوله کې مه ږده.

۲۵۱ -- د غوره مالې ويیونه د يوه مينه ناک

کس له خولې نه راوځي.

۲۵۲ -- ساعتېري او خوند اخستل ر نامه لاندې

ميندل کيري، جنجال او د يو بل زړه بدي هم هملته.

۲۵۳ -- که فکر ښه وي، ځای او لار ښه، که

فکر بد وي، خای او لار هم بد دي.

۲۵۴-- که رښتیا ووايي، نو خلک نېکمرغه

نه دي، که په د یوه ډانگ ووهي، نو

سپي هم خوښ نه دي

۲۵۵-- که یوه غوا ولري، ښه ده، چي ورو ورو

يي ولوېشي، و دي ته، چي حلاله يي کړي او يا

يي فورا خرڅه کړي.

۲۵۶-- که د خپلوان په منځ کي اقتصادي گډون

نه وي، نو اړیکي ښي وي.

۲۵۷-- که په کوټه کي ډېر کسان وي، نو

ډېره نه شي جوړېدی.

۲۵۸-- که پلار او خوي خبري رد او بدل

نه کړي، نو يو له بل معلومات لاس

ته نه راوړي.

۲۵۹-- که ته مزد ميراث غواړي، نو سپيو

ته مهربانه او. (سپي و انسان ته خورابنه

چانس لري، چې بيا وزبږيزي)

۲۶۰ --چېرته چې ډېرې اوبه وي، هلته وربنگي وريري،

چېرته چې پوره تودوخي وي، هلته لمر ځليږي.

۲۶۱ -- که ته تل خوبسي لتوي، نو وهغي ته

کړی شي يواځې له تاسره ور رسېږي

او که ته هر کله زړه بدې يا غم لتوي، نو

ته کړی شي هغه له تاسره ومومي.

۲۶۲ -- ټول هغه مه بنايه، څه چې له نورو

پوهېږي، هغوي کړی شي له تا څخه

هوبنيار شي.

د بروناي Brunei متلونه

ټاکن ويناوي: ،، بروناي، د روغي هيواد،،

۲۶۳ -- له ژونده ډار، مرگ نه غوښتل.

۲۶۴ -- ناهواره ځمکه مهملامته وه، که ته

نه پوهېږي، سړی څنگه گډېږي.

۲۶۵-- فکر مه کوه، چي په ولاړو اوبو کي

به کروکوډيل نه وي.

۲۶۶-- يواځي يوه هگي، په ولس کي غوغا.

۲۶۷-- په يوه ځنگل کي بي له ځمري رنده

بيزو پاچاده.

۲۶۷-- که ته دي کين اډوم زخمي کړي، ستا

بني اډوم يي هم حس کوي.

۲۶۸-- که دوه پيلان سره ټکر شي، نو په

منځ کي يي سوي مري.

۲۶۹-- که دوه زړونو ته بنېرا وشي، نو گيبيني

به داسي خوند کوي لکه سرکه.

د داياک متلونه

دایک یا دیاک یا داجک په بورنيو کي د يوه قوم يوه ډله ده، دوي دري هيوادونو، اندونيزيا، بورناي، او مالایزيا کي د بورنيو په لويه وچه کي ژوند کوي.

۲۷۰-- نيم خوراک بنه دي، وسوي ډوي ته.

۲۷۱-- چپرته چې زړه غواړي، زر لاري
پيداكولى شي، مگر چپرته چې زړه نه
غواړي، نو زر به بختلاري پيدا كړي.

د اردون متلونه Jordanien

- ۲۷۲-- تل لمر خپدا سحرا جوړوي.
۲۷۳-- يوه وعده وربخ ده ، او پوره كول يې باران.
۲۷۴-- هغه څه هېڅ ملگري ته مه وايه، چې
له غليم څخه يې پټ ساتي.
۲۷۵-- ونه چې سيور ي دركوي مه وهه.
۲۷۶-- په سحرا كې هوبنيار سړى د كاروان سره
ځي او يو بېعقله ځانله تگ بنه گڼي.
۲۷۷-- ځانده او نړى له تا سره ځاندي، ژاره
او ته ځانله ژاړي.
۲۷۸-- كله تصادفي پېښه ښه ده و زرو جرگو ته.
۲۷۹-- په خداى باور ولره، خو اوبښ دي
وتره (دامتل په نورو عربوكي هم شته)
۲۸۰-- كه قسمت تا سره نه جوړيږي، نو ته

د قسمت سره جوړ شه.

۲۸۱ -- که نه شرمېږي، کوه څه چې کول غواړي.

۲۸۲ -- که اوبه ولري، نو د شگو سره پاکولو

ته اړ نه يي.

د کمبوجا متلونه

۲۸۲ -- کارگر لاسونه، مړي خپتي.

۲۸۳ -- کيشتی تېريږي، خو د سيند غاړه پاتېږي.

۲۸۴ -- که پيل، په ختو کې ننوتې، نو ونه به له

خان سره وباسي.

۲۸۵ -- پيرانگ د ځنگله په واک کې دی او ځنگل

د پيرانگ په واک کې

۲۸۵ -- خلک ورکوي، مگر په بېره يي نه اخلي.

۲۸۶ -- د شولو (وريژو) نه رسېدلي بوتې

نېغ ولاړ وي، داسې چې پښې څانگې

د وړو دروندوالي له امله راگرېږي

۲۸۷ -- دا چې د هسک لاندې کېږي، نو د

خاوندوالي دعوا يي نه شي کولی.

۲۸۸-- ته اريين نه يي چي ونه ووهي،

که غواړي ميوي ته يي ورسپړي.

۲۸۹-- يو سړی دې د بنځي په مخ کې

له بنکلي نجلې څخه نه غبريږي

۲۹۰-- کسان چي ستا بڼه نه زاځي، مه

وله، هغو ته، چي درباندي گران دي، پور

مه ورکوه.

۲۹۱-- د ميني زړه وروزه، چي جنجال نه پېژني.

۲۹۲-- مه پرېږده، چي يوه بنکلي بنځه درپسي

روا نه وي.

۲۹۳-- يو په قهر سړی مه پرېږده، چي

لوبني کنگال کړي، غريب کس مه پرېږده،

چي په وريزو پام وکړي.

۲۹۴-- د اوبو سره سړی سيندونه جوړوي،

د وريزو سره سربازان.

۲۹۵-- د بډايو کسانو بېلگه مه ورکوه.

۲۹۶-- دا سيده لار مه نيسه يا دا کره لار.

هغه لار ونيسه، چي ستا پخوانيو نيولي وه.

۲۹۷-- غلا کېدی شي گټه راوړي، خو پرېښوال

يې گران (په ارزښتکې) دي.

۲۹۸ -- که د خپلې ښځې سره بې زړه يې، ته به هېڅکله

بچيان ونه لري.

۲۹۹ -- که بېعقله يې، بېعقله اوسه، چې

خلک درسره زړه سوی ولري.

که منځنی يې، منځنی اوسه، چې خلک دي

درښتولري يا ومني.

که يوڅه ناسم وکړي، نو وهڅېږه، چې زيات تري

راوا نه خلي.

که د جنجال په وخت کې زغم وکړي، نو د ځان

لپاره به د شلو ورځو اوبنکې سپما کړي.

که گومان کوي ښځه دي ښکلې ده، نو مه پرېده،

چې وشا ته دي لاره شي.

که ته ډېر پوهېږي، نو ته پوره پوهېږي، چې د ځا

لپاره درښت وگتي. که ته بېعقله يې، نو پوره

بېعقله اوسه، چې زړه سوی درباندي وشي

قطر Sprichworte aus Katar

۳۰۰ -- هرڅوک چې د پلرونو په لار ځي، ځي.

۳۰۱-- بڼه بڼه دی، که مخ یې هم نه وي مینځلی او

بد بد دی، که مخ هم ومینځي.

۳۰۲-- ته لمرلوپده یې او زه لمرخاته.

۳۰۳-- یوه ورځ ستا لپاره ده او بله ستا مخامخ.

۳۰۴-- وعده یوه زمانه ده.

۳۰۵ -- دا یو چرگری دی دومره لوي لکه

مور یې، خو دانه شي الوتلی.

۳۰۶-- دا دومره ستر دی، لکه خرما

ونه، خو مغذ یې دومره وارهدي، لکه د وري.

۳۰۷-- زه ستا لکړه یم، هغه چې تانه پرېږدي.

۳۰۸-- خیلاپلوي یوه کونجی ده، چې نالید څه گتلی شي.

۳۰۹-- هره زېږنده یو هلک نه زېږوي.

۳۱۰-- سپی ووهه پرانگ ډاريزي.

۳۱۱-- څوک چې ډره وتکي، ځواب ورکول

کيزي.

۳۱۲-- څوک چې باخه نهپېژني، پخه به شي.

۳۱۳-- څوک چې په خره سوريزي د خره

د بوي سره زغم لري.

۳۱۴-- څوک چې بچيان لري، نه مري.

۳۱۵-- گوته وتره، نو هر څوک به درته

دوا وليکي.

۳۱۶-- دوه کفتانان کيشتی غرقوي.

پښتو يې: په دوه قصابانو کې غوا مردار يري.

د کوبیت متلونه

۳۱۷-- خوزبنت په خپل ځان کې بخت

لري او ډېر بخت يو توپ غواړي.

۳۱۸-- اغرگلي وړه پخوونکي ته ورکړه،

که نيمايي هم ترې خوري.

۳۱۹-- باور په رلره، چې څه گوري او

هغه هر څه، چې ته اوري.

۳۲۰-- خدای پوه د کار لپاره خرڅوي- و خطر ته.

۳۲۱-- زه گيله من وم، چې بوتان مي نه

لري، تر هغې چې د يو چا سره مخامخ

شوم، د کوم چې پښې نه وي.

۳۲۲-- په يوه مياشت کې بي له مزدورۍ

پيسو ڇڏو ورڃي مه گنه.

۳۲۳-- په مکه کي هر حاجي په خپله لار ځي.

۳۲۴-- يو زور سړی مه لپره، چي خر واخلي

او نه هم ځوان سړی، چي يوه بنځه واخلي.

۳۲۵-- څوک چي اغزي کړي، هيله دي نه

لري، چي روځي به ټولي کړي.

د لاوس متلونه

۳۲۶-- بخت له هغه چا الوزي، چي اړتيا ورته لري.

۳۲۷-- د غريب سړي چغه لري نه ځي.

۳۲۸-- د يوه پخ يا غوڅ لرگي اوبه کولو لپاره

څه لاس ته نه راوړي.

۳۲۹-- ته کړی شي يوه ځوانه څانگه

کږه کړي، خو ستونځمنه ده، چي يوه

زړه ونه کږه کړي.

۳۳۰-- يو لرگي لا اور نه شي جوړولی

۳۳۱-- يو له پيسو ډک پتنوس دومره

ارزښت نه لري لکه يوه له زيړکتيا

څخه ډکه پوهه.

۳۳۲-- د يوه غور سره واوره، د دې بل غور
سره شكي شه.

۳۳۳-- د ټپوس سره ژوند وکړه، او
ټپوس شه، د کاريو سره ژوند وکړه او
کاغی شه.

۳۳۴-- هیواد سره د مینې الات زده کړه.

۳۳۵-- سره له دې، چې هغه د پیلانو وشا
ته حې، حان ډاډه او ساتلی گوري، کېدی
شي هغه د پیلانو دسرو سره ککړ شي.

۳۳۶-- هوښیاران نه تښتي او تښتېدونکي
کمپیدا هوښیار دي.

۳۳۷-- که پوهېږي ورزده کړه، که نه
پوهېږي زده کړه.

۳۳۸-- چې اوبه ډېرې شي، کبان مېږي
خوري، که اوبه کمې شي، نو مېږي
کبان خوري

۳۳۹-- که شيان غواړي اسان وي، نو ستونځي
به ولري، که جنجالونه دي بڼه راځي، نو

بريالی به وي.

۳۴۰ -- که ته غواري چيراسي شي، نو د

بډايو چيراسي شه، که ته غوري سپی و

اوسي، نو د کليسا سپی شه.

۳۴۱ -- که تا دا واورېده، بايد هغه وگوري،

که تا هغه ليدلي وي، نو د زړه سره

قضاوت پرې ياندي وکړه.

۳۴۱ -- که پيسي لري، نو خبرې کړی شي،

که لرگي لري، نو کړی شي وځان ته يو

کور جوړ کړي.

۳۴۲ -- ډېره روزنه بدبختوي.

د ماليديون **Malediven** متلونه

۳۴۳ -- هغه کوچنی، چې نه ژاري، نو شوده

نه ورکولکيري.

۳۴۴ -- د اوبو ډک لوبني نه خوزيري.

۳۴۵ -- د غله بکس کلک بند وي.

۳۴۶ -- ملامت هغه دي، چې ډار لري.

۳۴۷-- زر ورځي غل، يوه ورځ د واکوال په زور.

د عمان متلونه.

۳۴۸ ټول نوي ځواکه دي.

۳۴۹-- زاړه ورېښم بنه دي و نوو وړيو ته.

۳۵۰-- له سپينو زرو يې جوړ کړه او

د سرو زرو پوښ ورکړه.

۳۵۱-- د سړي سيوری بنه دی، د ديوال و سيوری ته.

۳۵۲-- څنگه برېښېدل راکښونې دی،

خو پرېپوهېدنه يې، ناتوانه ده.

۳۵۳-- له اور ايرې باتې کيږي.

۳۵۴-- بنه خبرې ديوال لرځوي.

۳۵۵-- خراب سور تلل بنه دي و پلي تگ ته.

۳۵۶-- اوبه غريبو خلکو عطر دي.

۳۵۷-- هغه گوزار چې بل وهي، ته

داسې گور لکه په ديوال کوچنی درز.

۳۵۸-- دا خر ځمور دی، خو مور يې

په لکې پسې ځو.

۳۵۹-- چرگ په هگۍ کې چغې وهي.

(الماني انډولۍ پي: د مخه کږي، چي څه

شي، چي بايد خنجکي شي).

۳۶۰-- ورسره همغږي داسي دي لکه کړونۍ،

يا: اورپدونکي داسي دي، لکه لوستونکي.

(الماني انډولۍ پي: ورسره تللي، ورسره نيولي).

۳۶۱-- لږوالي بخت دي.

(يوڅه له لري ليدل، ښه ليدل کيږي).

۳۶۲-- پوښتنه د پ، هني کونجي ده.

۳۶۳-- هوسۍ لاره چي ښکر واخلي، بي غوږو

بېرته راغله. (پښتو انډولۍ پي: غوږ يي گاته

سر يي پري کښېښود).

۳۶۴-- د ښځو ويښتان اوږده دي، خو ياد

يې لنډ.

۳۶۵-- ژړا او ناواني يواځي دري ورځي ده.

(الماني انډولۍ پي: وخت ټول زخمونه حوروي).

۳۶۶-- يو سړي بي له چلول داسي دي، لکه

بي پټاکي کارتوس.

۳۶۷-- يا ارام پاتي شه او يا يي داسي ووهه،

چې درد وکړي.

۳۶۸-- هغه د سترگو ناروغۍ سره خوښ

نه وو، رندېدنه يې په برخه شوه.

۳۶۹-- هر کلی ستا لپاره څه زیانونه لري.

۳۷۰-- ستا د کوکوس غوز په ونه جگ

مه خپزه، هر کوکوس غوز غواشینوي،

یا ته راولوېږي.

۳۷۱-- دن ورځې د کور کار سبا ته مه پرېږده.

۳۷۲-- داوبپهڅنگ کې واوسېږه اود خوراک

سوال مه کو. هر چېرته چې تازه اوبه وي،

هلته هر ورو پوره د خوراک څه شته.

۳۷۳-- مرغان د دانو سره وروزهاو نه د ډانگ سره.

۳۷۴-- د هغه کالي پاک او وتو دي. د هغه جبوڼه

تش دي.

۳۷۵-- په کور کې د پخلي لوبښی نه لري، خو

کالي يې د کریستالو څخه څلک وهي.

۳۷۶-- تر هغې پورې چې ونهشنه وي، پانې يې نه

لوېږي.

۳۷۷-- په سخوندر باندي باور مه کړه،

که سر يې په تنور کې هم وي.

۳۷۸-- پيسې دې جيب کې کېږده او ځان

ته مور او پلار واخله.

(المانې انډول يې د ورته پرېپوهېدو سره:

پيسې په نړۍ حکومت کوي. يا پيسې يې هر

څه کولی شي. يه پيسې کړی شي شيطان ونځوي.)

۳۷۹-- خپله د وړيو پرستن د غالی لپاره

مه خرڅوه، چې همدا اوس مخې ته درغله.

۳۸۹-- مرغه پورته ځي، مرغه بنکته ځي.

۳۹۰-- که ملگری دې گبینی هم وي، غونډ مه څټه.

۳۹۱-- که موخه دې بڼه وي، نو يو تيزن

خر به هم تا ته زیان ونه رسوي.

۳۹۲-- چې خر مور شي، لغتې وهي.

۳۹۳-- که غږېدونکي لیونیان وي،

اورېدونکي دې هوبنیار وي.

۳۹۴-- چې انګورو ته رسيږي، وايي تروه دي.

۳۹۵-- څوک چې څه اموخت لري، هغه به

هېڅکله پرې نږدي، که کوته يې هم غوڅه

کړی شي

۳۹۶-- څه چې کړې هغه بهرېبي

۳۹۷-- څنگه چې کړې هغسي بهرېبي

۳۹۸-- یوی غوا به د خپل بچي اہ پوستکي
څومره اوبه څښلي وي.

د فلسطين Palästina

- ۳۹۹-- له سندر غاري هيله مه کوي چي
سندري ووايي، تر هغي پوري چي خپله
وغواري، چي سندري ووايي،
۴۰۰-- سترگي له بنو نه شي پورته کېدی.
- ۴۰۲-- ستا نردي گاوندي بنهدي، ستا ولري ورور ته.
- ۴۰۳-- هغه چي په انسانان باور لري هغه دی،
چي غواري غلبېل کي اوبه يوسي.
- ۴۰۴-- څوک چي بل ته قبر کني، پخپله په کي لويږي.
- ۴۰۵-- له يوه اکسپرت څخه و پوښته او نه
له يوه فيلوسوف څخه
- ۴۰۶-- خدای ته هغه څوک گران دي، چي
له هغه څخه غواري، و هغوي ته، چي
هغه ته څه ورکول غواري.
- ۴۰۷-- يواځي دا ځمکه پوهېږي، چي مورک
کلنهاروغدی.
- ۴۰۸-- بنه وکړه او سين ته يي واچوه

۴۰۸ -- هر څهچي يوهسري کړي وي، کړی

شي يو سري وکړي.

۴۰۹ -- څوک چي د پياز او د هغه پوښ

منځ کي گير شو، له يوه بدبوي سره راوړي.

فيلپيني

۴۱۰ -- له دې څخه د مخه چي ته خبري

کوي، په دې هکله اوه واره فکر وکړه.

۴۱۱ -- هغه چي تا زوروي، ډېري لاري پيدا کوي.

هغه چي تا ته څه نه وايي، ډېري بڅښلاري

ميندي

۴۱۲ -- واده (بنځه-مېره والی) داسي

نه دی لکه سري وريڙي، چي يوه څوک

خوله وځوړي ، توی يې کړي.

۴۱۳ -- په کور کي ديوه به کوڅهرنا کړي.

۴۱۴ -- يوه نه مهمه ورځ دې ونه گڼل شي.

۴۱۵ -- د خپل گاونډي سره تېری په خداي(ج) برید دی.

۴۱۶ -- يو هوښيار خپلو پښو ته نه گوري،

بلکه پام کوي چي بل پل څنگه واخلي.

۴۱۷-- یو دروغ ووايه، چې رښتيا را
رڼا ته کړي.

۴۱۸-- دروغ ووايه، چې رښتيا راپيدا کړي.

۴۱۹-- له ادم څخه بله جگه زېږنده نه شته.

۴۲۰-- ساده چې انسان اوسي، خو سخته

ده، چې انساني اوسي

۴۲۱-- سترگي پورته کړه، او ته به ستوري وگوري!

۴۲۲-- اورده ناروغي يا درد د تقدس

نخبه ده.

۴۲۳-- ساده ده، چې بحر تر بنسټ تش

کړي، و هغه ته چې يو رښتوني او

وفادار ملگري چې ومومي.

۴۲۴-- ساده چې وزېږېږي، خو سخته ده،

چې يو انسان شي.

۴۲۵-- د ماد ملگرو ملگري شه.

۴۲۶-- ستا سوغات څوک نه گڼي خو

ستا ملگرتوب.

۴۲۷-- ښکلا تلونکي ده، خو ښه خوي په حای پاتېږي.

۴۲۸ -- کله کله لیکه او کله کله لوله.

۴۲۹ -- که د یو بل چا په هکله د بڼه ویلو

څه باندې نه پوهېږي، نو سوچوچ څه مه وایه.

۴۳۰ -- که هرڅومره جگ هم والوزي، تل به

بېرته ځمکې ته راشي.

سريلانکا

۴۳۱ -- که څوک وخت لري، نو د هغه

لپاره آن ځنگل هم جنت دی.

۴۳۲ -- د پنځه پیسو خاوند داسې ځان څرگندوي

لکه دوه برابره.

۴۳۳ -- هوسی، چې وتښتېده، اته پښې یې لري

۴۳۴ -- د طیلايي اصلحي زخم همدومره درد

کوي لکه د هري بلې.

۴۳۵ -- یو مرغه چې په ورپنګي کې له

یوې ځانګې څخه بلې ته الوزي، په

پای کې تل لمدیري.

۴۳۶ -- په رښتیا مین سړی چېرته ځای نه لري

۴۳۷ -- د یوه دښمن جزا ستا په بریا د

هغه ناخوښي ده.

۴۳۸ -- د مزدوري کمښتونه سړی د اوو

برستولاندې هم ګوري، خو د باداري د

یوې لاندې پټ دي.

۴۳۹ -- ژبه خوندي ده، که د دېرشو غاښونو منځ کې هم ده.

۴۴۰ -- ته به بڼه وکړي، چې د یوه کس

قرباني وي

۴۴۱-- يو بنه سړی کېدی شي بده بنځه ولري
او يوه بده بنځه کېدی شي يو بنه سړی
ولري.

۴۴۲-- هغه څوک، چې کار پيدا کوي، ملگری
دی، چې نېکمرغي راوړي.

۴۴۳-- يوه بنيرا شته، چې د گوناگونو
لری نه ده.

۴۴۴-- ورېنگي ده، چې سيندونه لکوي، نه شپه نم.

۴۴۵-- د يوه وخت لپاره ځنگل
هم جنت دی.

۴۴۶ -- په دوا باور لرل اغيز حندي

۴۴۷-- باور مه کړه، چې هر څه اورې، او
ټول مه وايه، په څه چې باور لري.

۴۴۸ -- د يوځاي کېدو سره سم بېلتون پيليري.

جاپاني متل هم

۴۴۹-- تر هغې پورې بادام خوره، تر څو پورې

چې غاښونه لري

۴۵۰-- کړی شي د تيرې سره سولول د لرگيو

سکاره سپين کړي؟

۴۶۰-- داسې بيزو نه شته، چې مغروره نه وي،

هيڅ بنځه نه شته، چې پوره نه غريزي،

هيڅ زرگر نه شته، چې غلا نه کوي.

۴۶۱-- پېښېدل يواځې انسان نابنکلی کوي

۴۶۲-- که سپی کار هم نه لري، ورو ورو نه ځغلي.

۴۶۳ -- بي له تمرين څوک غابنونه هم نه

شي مينځلی

۴۶۴ -- خبرې شيندلی توان دی، پټه خوله، راتول توان دی.

۴۶۵ -- بخپله سردردې هم بنه ده، که

څوک يې وړيا لاس ته راوړي.

۴۶۶ -- چې هرڅه ته کوي، له يوې مسکا سره يې وکړه.

۴۶۷ -- هوښيارتيا کېدی شي په صفرونو

کې وميندل شي.

۴۶۸ -- که چېرې يوهوړځ بریا راځي، نو

د اسمان له څلورو اړو لورو راځي

۴۶۹ -- که شيطان دې بنونکی وي، نو

دوزخ ته به په بنه راغلاست ځي.

۴۷۰ -- که د غوا شپږې گټور خوراکي مواد

وي، نو ولې پښتنه، چې داتور که سپين دي؟

۴۷۱ -- که ټال مخ ته لار شي، نو بېرته هم راځي.

۴۷۲ -- که يو کار پخپله نه شي کولی، د

نورو مخه مه نيسه.

۴۷۳ -- که نه شي پاچا کېدی، نو ځان روغتيا

هنر ته وقف کړه.

۴۷۴ -- هغه چا چې خان لوستلس، هغه د خپل خان واول دی.

۴۷۵ -- که نه باوري ملگري څخه خان ازادول
غواړي، نو په څنگ کې ستا د همدا اوس
ارتياو څخه غرېږه.

تميل

۴۷۶ -- هېچ عبادتځی دومره بنکلی نه دی لکه خپله مور

Arabischen Emiraten

۴۷۷ -- په ولس کې نارينه لکه وړی دي، خو

بنځي دي چې له دي رخت اوبدي يا ودي.

۴۷۸ -- د بنکلي نجلي زمزمه تل اورېدلی شي،

خو د ځمري غرېدا نه.

۴۷۹ -- خر د بنکرونو په لټه کې شو، چې

غورونه يې وبایلل؟

۴۸۰ -- مرگ يو تور اوبن دی، چې په هره ډره

کې پروت دی. د مخه يا وروسته به په

دي اوبن سورېږي.

۴۸۱ -- د ورور پېڅېر سره واسپړی او

د پرديو په څېر معلمي سره وکړی.

٤٨٢-- ټول هغه تېري چې در سره شوي،

په شگوي يې وليکه، خو بنه څه چې در پېښ

شوي هغه په يوه ټوټه مرمر وليکه.

٤٨٣-- هغه ببعقله ته په هوبڼ اوسه، چې

زړو کاليو ته ورته وي. هر ځل يې چې

ته گنډي، بيا به باد څيري کړي.

٤٨٤-- له هغه چا مشوره و غواړه، چې

تا ژروي، او نه له هغه چا څخه، چې تا خندوي.

٤٨٥-- خلکو سره بنه کړه او ته يې زړونه گټلي شي

٤٨٦-- د دروغزن له کښېناستو ځان وساته،

او که دا نه شي کولی، نو باور مه پرې کوه

٤٨٧-- که هر د سپي غيا ته ودرېږي، نو لار

به دې هيڅ وخت پای وه مومي.

نور نړيوال متلونه

٤٨٨-- د ساده کسانو له خولي څخه راوړي.

٤٨٩-- سوال يو غريب سړی نه مروي.

٤٩٠-- څه چې لري د لاسه يې مه ورکوه،

د هغه څه لپاره چې غواړي لاس ته

يې راوړې. م.م. ش.

د افغانستان متلون

۴۹۱-- ځانله والی مرگ راوړي. يا

مرگ دی.

۴۹۲-- ځانله ژوند مينه وژني

۴۹۲-- زړه بنځه د کور گانه ده، زور

سړی د کور نېکمرغي

۴۹۳-- په بېديا کې زړې خپلی يوه رحمت دی.

۴۹۴-- په لومړی ورځ ملگری گوري ، په دويمه

ورځ ورور. په لومړی ورځ دې ملگری وليد،

په بله ورځ دې ورور

۴۹۵ -- لويې اوبه هم له څاخکو جوړې دي.

۴۹۶ -- څاخکی څاخکي درياب کيږي.

۴۹۷ -- د لاس پنځه گوتي هم برابرې نه دي

۴۹۸ -- ووزه هم ږيره لري

۴۹۹ -- بي له چرگه هم سبا کيږي.

۵۰۰-- که غر لور دی، په سر یې لار ده

۵۰۱-- په ځمکه کې ستونځې دي او

اسمان لري

۵۰۲-- په ډېرو قصابانو کې غوامردار پري.

۵۰۳ -- کابل بې له طيلا بڼه دی، نه

بې واورو.

۵۰۴-- د انسان بڼه بنکلا د هغه تربيه ده.

۵۰۵-- وینه په وینو نه مینځل کيږي

۵۰۶-- تربيه له بې تربيه وو زده کيږي.

۵۰۶-- لرگي وسوزېد، خو ايره يې جنجال دی.

۵۰۷-- ځمکه هغه سوزي، چې وور پري بل وي.

۵۰۷-- چينډبڼه په ديوال وخته، وي چې

کشمير گورم.

۵۰۸-- که سندر غاړی اوري مری سوزي.

۵۰۹-- خر همغه خر خو کته يې بدله ده.

۵۱۰-- چرگ د هغه له بنکو څخه پېژندل کيږي.

۵۱۱-- ميلمه د خدای (ج) ملگری دی.

۵۱۲-- اسمان تياره دی، جو سره له

دې هم رڼې اوبه ورېزي.

۵۱۲-- انسان له تيگي څخه کلک او له گل

څخه نازک دی

۵۱۳-- انسان له خپلو ويناو پېژندلکيري

۵۱۴-- د بنځي ياکور دی يا گور

۵۱۵-- د يوه ناولتوب د بل هيواد دواوا ده.

۵۱۶-- د يوه کم اصل سړي ځوي نه

شي قهرمان کېدلی.

۵۱۷-- پلار دومره غوره نه دی، خو جيب يې

۵۱۸-- چينجی د د وني دی.

۵۱۹-- د پاچا راتگ کلی د تباهي په لور بيایي.

۵۱۸-- بڼه اصلحه هغه ده، چې په لاس دې وي.

۵۱۹-- خپل حماقت د ولو منح کي پروت دی.

(خپل عيب د ولو منځدي)

۵۱۹-- مور پلار وايي، بچی يې لوييزي،

خو هيروي، چې ژوند مکيري.

۵۲۰-- ځمکه کلکه ده او اسمان ډېر لري.

۵۲۱-- حُنْخِير له بيزو خْخه گران دی.

۵۲۲-- کاغی هوبنیاره ده- خو هغه گوري،

چي خوري يي.

۵۲۳-- د ژوند اخر کلونه يواځي زورونه ده.

۵۲۴-- ستونځوبی بايد پيدا وي، له دي

خْخه د مخه چي ستونځه راځي.

۵۲۵ -- که شپه تياره ده، مني په شمار

۵۲۶-- د حماقت مور تل بلار بېده دي.

۵۲۷-- نيا يواځي هلته روغه ده، چي کله مړه شي.

۵۲۸-- گلاب گل ، د اغزي ملگری دی.

۵۲۹-- ديوال مورگان لري او مورگان غورونه.

(الماني انډول يي: ديوال هم غورونه لري)

۵۳۰-- د مسافرو لپاره نړی میلستون دی.

۵۳۱-- ته په اسمان کي تنفس کوي خو مغذ

دي پښو سره دي.

۵۳۲-- ته کړی شي ژوند له لاسه ورکړي،

خو هیواد نه.

۵۳۳-- ته په هر چا بريالی کېدی شي، که د

سرو زرو څپلی ولري.

۵۳۴-- ته کړی شي چې مړی يې ومينځي، خو

ګوناګونه يې نه.

۵۳۵ -- حماقت بومه رانګ (د يوه شينوم دی،

چې له غوروځولو بېرته همغه ځای ته رځي)

دی، چې غورځوني ته بېرته راځي.

۵۳۶-- اصیل او بدخويه انسانان ارزښت نه لري.

۵۳۷-- اصیل له ارزښت جګ او بدخويه

بي ارزښته.

۵۳۷-- خپل هیواد لکه عطري ګلان بوي کوي.

۵۳۸-- ملکیت داسې دی لکه مالګیني اوبه.

(مالیني اوبه تنده نه ماتوي، چې هرڅومره

وڅښي، دا بید تر هغې وڅښل شي، چې سړی تنده

ووهي. دا مثل وايي: هغه باندي باید سړی بسيا

وکړي، چې څه لري، ځکه چې مړښت نه شته.)

۵۳۹-- زور ملګری داسې دی، لکه زینکړی آس.

۵۴۰-- يوه ونه بي باده نه خوزيږي.

(المانی هم ور نردي شته: هېڅ اغيز، بي لامله)

۵۴۱-- غر په غره نه ورځي، خو يو سړی

په يوه سړي ورځي.

۵۴۲-- يو گل مخ او شا نه لري.

۵۴۳-- يو الو مخ او شا نه لري.

۵۴۳-- په يوه گل نه پسرلی کيږي.

۵۴۴-- يو بد زخم چوريري، خو يوه خبره نه.

۵۴۵-- يو واده کړی شي پټ وساتي، خو

وروکی اختر نه

۵۴۶-- يوه بنځه بي له مېړه داسې ده، لکه

لوبنی بي برغولي.

۵۴۷-- له دېنمن چي بنځه کوي ستونځمنه

ده، خو ساتنه يې اسانه ده.

۵۴۸-- مات لاس کړی شي، خو مات زړه نه.

۵۴۹-- کور بار منزل ته نه رسيږي.

۵۵۰-- مور بچي ته شيدې نه ورکوي، تر

خو پوري ونه ژاري.

۵۵۱-- د سرو زرو تور هڅوک په گډه نهچو خوي

۵۵۲-- يوه د خور ما ونه، چې پهسيوري لويه

شي، مېوي يې نه پښيري.

۵۵۳-- خپلې بوت دی او پکول پگړی.

۵۵۴-- يوه خرابه بنځه داسي ده لکه تنگ بوتان.

۵۵۵-- بلارېده کړی شي پت کړی، خو زوکړه نه.

۵۵۶-- خر په راتلونکي فکر نه کوي.

۵۵۷ -- يو خر دوهملگري لري: د هغه دواړه

وروستی پشي.

۵۵۸-- له سوچه سرو زرو توپک نه شي زخمی کولی.

۵۵۹-- يو کب له غاښونو سره همداسي

مزهلري، لکه کب بي.

۵۶۰-- يو درياب له څاڅکو څاڅکو چوريري.

۵۶۱-- يو پردی ستا هیواد کي داسي دی،

لکه په گل باندي اغزی.

۵۶۲-- گيدر د خپل پوست له امله په

ستونځو کي دی.

۵۶۳-- ښه کال د هغه له پسرلي څخه

ټاکل کيږي.

۵۶۴-- سل گوزاره د زرگر يو د اهنگر

۵۶۵-- له بي عقله دوست څخه هوښيار

دبښمن بڼه دی.

۵۶۶-- ساده ده، چې د هوښيار دبښمن سره

په جنگ کې وي، و هغې ته چې د بي عقله

ملگرو سره په روغه کې.

۵۶۷-- دروغژن هېرونکی دی.

۵۶۸-- يو سړی بي له بڼځې نيم سړی دی.

۵۶۹-- يو سړی بي له بڼځې داسې دی لکه

يو خر بي باره.

۵۷۰-- يو سړی بي بڼځې داسې دی لکه يوه

بڼځه بي ماشوم.

۵۷۱-- يو انسان بي روځني داسې دی

لکه يوه ونه بي مېو

۵۷۲-- يو خوزندهخر دی و نا خوزنده انسان ته.

۵۷۳-- نوی نوکر هوسی په منډه نیسي.

۵۷۴-- يو پروفيسر داسې دی لکه د

مارکیتخرحوونکی، چي یواځي چغې وهلی شي.

۵۷۵-- یو چټک خر و یوه ورو آس ته بنه دی.

۵۷۶-- یو شکون خپل بچي ته وايي، وه

دما بخملي بچیه،.

۵۷۷-- یو پلار کړی شي لس اولاده وساتي، خو

لس اولاده یو پلار نه شي ساتلی.

۵۷۸-- یوه دانگه هیخ کله اصیل سړی نه په گوته کوي.

۵۷۹-- یو بي تربیه ځوي نه زدکړه کوي نه

ربیه اخلي، لکه چې د خرماونه په سیوري

کې پخه میوه.

۵۸۰-- یو مرغه هغومره الوزي، لکه

وزرونه یې وری شي.

۵۸۱-- یو په رېښیني ملگری هغه دی، چې

په اړتیا کې دي لاس نیسي.

۵۸۲-- هغه غوړونه وساتل، خو سر یې پرې ورکړ.

۵۸۳-- ازمايلي بیا نه ازمويل کيږي.

۵۸۴-- لومړی تربیه یازدکړه بیاواده.

۵۸۵-- لومړی حماقت بیا هوښيارتيا.

۵۸۶-- لومړی خوراک بياخبري.

۵۸۷-- هغه خپل غوره والی د پیل د وزن

سره پرتله کوي.

۵۸۸-- يوه لار د زړهڅخه وزړه ته شته.

۵۸۹-- يوه لار د غره څوکي ته شته يا

۵۹۰-- که عر لور دی په سر يې لار ده.

۵۹۱-- که حبرته نيتوي، يوه لار هم شته.

نيپال:

۵۹۲-- يوه خوړنده خوله په برېتو نه دريري.

يا شخوند په برېتو نه ودريري.

۵۹۳-- هېڅ ونه شته، چې د باد زور يې

نه وي حس کړی.

۵۹۴-- ارزانه بي علت نه وي او قيمته بي حکمه.

۵۹۵-- کېدی شي د هندواني پېڅر بوی

وکړي، خو تا به ناروغه کړي.

۵۹۶-- تمبلي يا لتي بنخي چاغی پيشو گاني لري.

- (سري له دي داسي پوهيري، چي له خوراک
وروسته لوبني نه مينځي، په پيښو گانو يي پاک ځتي.)
- ۵۹۷-- لتي دتولو غريبيو مور ده.
- ۵۹۸-- وور ملگرتوب نه پېژني.
- ۵۹۹-- کبانو په خبرې کولي، که خوله يي
له اوبو ډکه نه وي.
- ۶۰۰-- بنځي د بچيانو لپاره دي او هلکان د لوبو لپاره.
- ۶۰۱-- پردی ځوي ځوي نه دی.
- ۶۰۲-- پردی جنگ نيمه خوبني ده.
- ۶۰۳-- پردی اور له واورو يخ دی.
- ۶۰۴-- په خوب کي سري ملگري نه پيدا کوي.
- ۶۰۵-- پنځه واره گوتي په خوله کي نه ځايپري.
- ۶۰۶-- د غلو لپاره په غرو کي ځای نه شته.
- ۶۰۶-- هغه څوک چي رېښتيا وايي يو آس
ورکړی، هغه بايدو تښتي.
- ۶۰۷-- پښي هلته ځي، چي زړه ځي.
- ۶۰۸-- صبر تريخ دی، خو ميوه يي خوره.

۶۰۹-- د خدای (ج) سره څوک جنگ نه شي کړی.

۶۱۰-- مخ، وینستان او مړه وفادار نه دي.

۶۱۱-- خدای (ج) ته ریښتیاگران دي.

۶۱۲-- یو خر مه ساته، چې ستا نه وي.

۶۱۳-- معامله وکړه او مغرور فکر مه کوه

یامه اوسه. یا (څوک چې بل زوروي، پخپله

ارامتیانه لري. څوک چې بل ته کوهي کني پخپله

په کې لویږي.)

۶۱۴-- ترور کار سرته نه رسیږي.

۶۱۵-- تاریخ پسي وروسته مه تپېره. (ورته

د الماني: پرېږده، چې خلک خبرې کوي او

سپي غپږي.) یا بل د پښت: سپي غپږي،

کاروان تپږي.)

۶۱۶-- ته راباندې گرانه يې خو دومره نه

لکه خپل ځان.

۶۱۷-- زه له درې سره خبرې کوم، خو دېوال

يې اوري.

۶۱۸-- په تياره كې خپل سيورى نه گوري.

۶۱۹-- پردى كټ د نيمو شپو دى؟

۶۲۰-- د كولال په كور كې روغ لوبنى نه گوري.

۶۲۱-- د رانده لپاره په جوهر و په دوكان كې

روبين او شگي يوشى دي.

۶۲۲-- په خپله كوڅه كې سپي حُمریان دي.

۶۲۳ -- پردى كټ د نيومو شپو دى

۶۲۴-- څوك چې هغه څه خوري ياڅښي،

چې بل ته يې سوغات كړي وي، نو

لور يې پيداكيږي.

۶۲۵ -- هرچا ته خپل وطن كشمير دى.

۶۲۶ -- څومره چې جگ خاته دي هغومره

په زوري كياوته دي

۶۲۷ -- د ځوي بنېگني او بدې د پلار گني.

۶۲۸-- اوبنانو به كار كړى وي، كه لاسونه

يې لرلى.

۶۲۹-- پيشو د دې لپاره مورك نه بنكاروي،

چي خداى ته گرانه شي.

۶۳۰ -- گلاب بي له اغزو نه شته.

۶۳۱ -- جنگ په سره سينه گټل کيږي، نه

مخامخ جنگ سره

۶۳۲ -- خدا د ژوند مالگه ده. او څوک چي

بڼه مالگين وي، ځوان پاتي کيږي.

۶۳۳ -- باد ته تکیه مه وهه او له اوبو څه ه راخله.

۶۳۴ -- زدکره ځني ملایان کوي او ځني نور
شیطانان.

۶۳۵ -- مینه بنکلا نه غواړي.

۶۳۶ -- بڼه دی په پیل کې روغه وکړی، د

دې په ځای چې د روغې اخر وړاندیز

صبر وکړی.

۶۳۷ -- بڼه دی چې له سلو بدو پلورونو پیدا

وي، و له یوې بدې مور څخه.

۶۳۸ -- دوه ممیز بڼه دي و یوې خور ما ته.

۶۳۹ -- د مینې ماجرا دې باغوان له باغه

دباندي ولټوي،

۶۴۰ -- د ځان لپاره نوم وگټه، بیا کړی شي په

ځمکه هم کښېښي.

۶۴۱ -- له وینو غر مه جوړوه.

۶۴۲ -- ستا له دښمنانو سره په سره سينه او

ستا له ملارو سره په بڅښنه.

- ۶۴۳-- د پلار له مرگ سره مور پردی کیري.
۶۴۴-- د څمري برېتونو سره لوبې کول
قهرماني نه ده.
۶۴۵-- د یوې څپېرې سره سل مخونه خوږیري.
۶۴۶-- سبا ستا نارینوالی ستا له کړنو پېژندل
کیري، نن له دې امله احمقانه غوري
ترمبې او غالمغال مه کوه.
۶۴۷-- مور او لور په جنگ وو او دې احمق فکر وکړ
چې دا جدي دی.
۶۴۸-- د جکر پسي باران راځي.
۶۴۹-- د هغ د بنځي پهننگ کې هر یو نارینه دی.
۶۵۰-- ټول انسانان همغه عمر نه لري.
۶۵۱-- هیڅ څوک هم پوره نه دی.
۶۵۲-- هېڅ څوک نه وايي، چې شملي یا
شرومبې یې تر وې دي.
۶۵۳-- اړتیا مخترع ده.
۶۵۴-- له دې د مخه چې د اوبو ژوروالی
درته څرگند نه وي، څپلی مه باسه.
۶۵۵-- بي له فشار بخت نه شته.
۶۵۶-- بي سټې یا بنسټ چوکۍ نه شته.
۶۵۷-- بي له خپلوانو ژوند کېدی، خو بي له
ملگرو نه.
۶۵۸-- ټیک هلته وغږېږه، چې چا ویوښتلي.
۶۵۹-- انسانان، چې چا ته په درنښت نه وي
قایل، خطرناک دي.
۶۶۰-- پاکی له غربت سره څه کار نه لري.
۶۶۱ ۶۶۲-- شهرت د خدای(ج) له خوا څخه دی.

- ۶۶۳ -- قسمت د سيالی توان نه لري.
- ۶۶۴ -- بيده نه شي کړی نور بيده وينس کړي.
- ۶۶۵ -- له خرابي وسپني بڼه توره نه جوړيږي.
- ۶۶۶ -- په بل پسې خبرې کول، په خان پسې خبرې کول دي.
- ۶۶۷ -- مفتخواره زيامنووکي دي،
- ۶۶۸ -- خپل مال وساته، گاونډي باندي د غله گومان مه کوه. يا
(خپل مال وساته، گاونډی غم مه نيسه)
- ۶۶۹ -- توره چرگه سپيني هگی اچوي.
- ۶۷۰ -- تور پوستکی په مينځلو نه سپينيږي.
- ۶۷۱ -- پټه خوله پاتېدل، د احمقانو لپاره
خواب دی.
- ۶۷۲ -- غل په غره کې نه خاييږي.
- ۶۷۳ -- غل مه اوسه لهپاچا هم مه ډارېږه.
- ۶۷۴ -- که که يوه ډوډې او پياز هم، نو په ورين تندي.
- ۶۷۵ -- مفت شراب قاضي هم څښي.
- ۶۷۶ -- تر هغي پورې چې په نړی کې احمقان وي، هېڅ څوک بي څه نه شي کېدی.
- ۶۷۷ -- له خانگو تر گوره زده کړه.
- ۶۷۸ -- خوره خوله، زخمیکېدونکی فکر.
- ۶۷۹ -- د ورځي ملائکه، د شپي غل.
- ۶۸۰ -- مړي نه غږيږي.
- ۶۸۱ -- وچه خاوره پهويوال نه تپل کيږي.
- ۶۸۲ -- څاڅکی درياب کيږي.
- ۶۸۳ -- په اورېدلي غږېږه، خو پهليدلي نه.

۶۸۴-- په تېر وخت سرى نه غږيري.

۶۸۵-- چې پلار کور کې نه وي، مور گرځي.

۶۸۶-- تېر په هېر، خو راتلونکې ته پام وکړه.

۶۸۷-- کلى پرېرېده، خو مخه يې ونيسه چې

کلى دې پرېرېدي.

۶۸۸-- خپلوان دې ژوروي، ملگري دې خونوي.

۶۸۹-- له تش توپک دو هکسان ډاريري

۶۹۰-- له خپلوانو ځان ساتلى شي، خو له

گاونديانو نه.

۶۹۱-- قصابان چې سره غږيري، غوا مرداريري.

۶۹۲-- رېښتيا ترخه دي، خو ميوه يې خوږه.

۶۹۳-- ولې بېره کړى، که بخت درته کور

ته راشي؟ او بيا بيا هلته، که يو چا ته نه راځي؟

۶۹۳-- څه چې په انسانيت راځي، هغه په

انسان راځي.

۶۹۴-- ځواني چې څه په نداره کې گوري،

زړه يې په ارمه خښته کې گږري.

۶۹۵-- هغه چې زړه مې غواړي، نه دي پېښ

شوي.

۶۹۶-- پښېماني څه گټه لري، چې په پيل کې

ناسم پلونه واخستل شي؟

۶۹۷-- اوبه په توره نه بېليري.

۶۹۸-- يو خر له سبا څه پوهېري.

۶۹۹-- که باغ خپل باغوان لري، نو گيډره

خپل خداى.

۷۰۰-- که بنسټخښته کړه کېښولشوي وي، نو

ديوال سيده ولاړ نه شي کېدى.

- ۷۰۱-- که خاوند په هډوکي وتوشيري، نو خپل
سپي ته به څهور کړي؟
- ۷۰۲-- که سړی فکري کډوډ وي، نو خدای
مهربانه دی.
- ۷۰۳-- که میړی له لویو اوبو غریزي، نو
موخه يې د لوبو ډنډوکی دی.
- ۷۰۴-- که چرگه چاغ خوراک وکړي، نو
نورې هگی نه اچوي.
- ۷۰۵-- که ماهي له اوبو راوښي، نو تل تازه دی.
- ۷۰۶-- که په سر کې ژوند وي، نو خولې ډېرې دي. یا
- ۷۰۷-- چې سر وي، خولې خدای ورکوي
- ۷۰۸-- که د مشورې څوک نه لري، نو
د خپل عقل سره مشوره وکړه.
- ۷۰۹-- که مار وژني، نو بچي يې هم مړه کړه.
- ۷۱۰-- څوک چې پیلان اخلي، باید د
پیلانو کور ولري.
- ۷۱۱-- څوک چې حیوان مسئولیت ته راکاري،
پخپله حیوان دی.
- ۷۱۲-- څوک چې پردی بنځي خوښوي، د
درنښت ارزښت نه لري.
- ۷۱۳-- څوک چې په تنگ راغی، جنگ کوي.
- ۷۱۴-- چې څوک دې بدرنگه وي، هغه ته
خدای شني سترگی ورکوي.
- ۷۱۵-- څوک چې سره زر لري، سوال نه کوي،
- ۷۱۶-- څوک چې خغلي، لویري هم.
- ۷۱۷-- څوک چې اوبنان ساتي لوري درواځي ږدي.
- ۷۱۸-- څوک چې باید له خوږې سره مړ شي،

- د زهرو سره نه مري.
- ۷۱۹-- چې نه دې وي له موره ورته مه
وايه چې وروره
۷۲۰-- څوک چې پخپله ځان خان بولي،
خان نه دی.
- ۷۲۱-- څوک چې لتوي هغه پيدا کوي.
۷۲۲-- څوک چې په نيمه شپه پاڅي يا
غل دی يا مين.
- ۷۲۳-- څوک چې د ملگرتوب خوبونه
گوري، هغه ځانله پاتې کيږي
۷۲۴-- لکه څنگه مخ همغسي څپره.
۷۲۵-- که يو ځوي غواړي، نو بايد څلور
ودونه وکړي.
- ۷۲۶-- چپرته چې په لار سم تلل (دبسيلين) وي،
هله ته ټولنيز نظم شته.
- ۷۲۷-- چپرته چې لوري وي ، هلته ژوند دی.
- ۷۲۸-- خر په ډبرو وهلو نه اس کيږي
۷۲۹-- يوځای يواځې هغه مرغان الوزي، يو
ډول بنکې لري.
- ۷۳۰-- دوه هندواني په يوه لاس کې نه وړل کيږي.
۷۳۱-- خبره چې له خولې ووځي، نړۍ ته ځي.

د پښتنو هوښيارتيا

- ۷۳۲-- ناخوښ ځوي د پلار په مخ څخه ده، که پرېږدي
بي، نو بد بربښي، که غوځوی يې، درد کوي.
۷۳۳-- کتونکی ستر بريالی دی.

- ۷۳۴-- لومړۍ پيالی چای څه نه دی، دویمه
پياله بس ده او درېمه بېخایه ده.
- ۷۳۵-- لویان غوږونه لري، خو سترگي نه لري.
- ۷۳۶-- یوه بنځه بې زړوګي داسې ده لکه
بلمنګي مړی.
- ۷۳۷-- یو ځل خندا بڼه ده، خو تل خندېدل
لکه د خره اونگار دی.
- ۷۳۸-- یو کونډ دوه واره خاندي. کله چې نور په
خنداوګوري او بیا چې دی پوه شي.
- ۷۳۹ -- لومړی و ځان ته مل وګوره بیا لار.
- ۷۴۰-- په هغه کوڅه مه ځه، چې نه دې پلار او
نه دې مور ورباندې تللي وي.
- ۷۴۱ -- باچایان د مېړيو په ډېران بېديري.
- ۷۴۲-- سړي غرونه دي، او بڼځي اړمونه، چې
خوړوي يې.
- ۷۴۳-- که ګانه هر څومره درنه هم شي، هغه د
بڼځو لپاره بار نه دی، او همداسې سړيو
ته ټوپک.
- ۷۴۴-- که ورکوي ګل به شي او که خوړي غول.
- ۷۴۵-- که هر څومره هوښيار هم شي، سره
له دې هم له ناپوه وپوښته
- ۷۴۶-- که نړۍ ټوله حلوا شي، نو د
غريب سړي به يوه کاشوغه وي.
- ۷۴۷-- یار د یار لپاره خوړي د غوايي غوښي.
- ۷۴۸-- له چا دې ګټه کړي؟ د ما له ورور
څخه - دا ګټه نه ده.
- ۷۴۹-- چې زړه مين شي، ښکلا نه غواړي، چې

- خوب ور شي بالښت (سروپردي) نه غواړي.
۷۵۰-- چې ميره راشي، نو پلار پلندر شي،
۷۵۱-- که اړيښ شي، نو سړی پخپله
خان ته خر وايي.
(که څوک ځوي يا لور ته په قهر شي،
وورته وايي: د خره ځويه (لوري))
۷۵۲-- که د زړه او ژبې وينا سره ويلې شي، نو
مينه منځ ته راځي.
۷۵۳-- هر شی، چې د مار سر لري په تيگو
ووله، که سمسپاره هم وي.

يو څو د جنگ متلونه: له الماني.

- ۷۵۴-- انسانيت بايد جنگ پای ته ورسوي، که نه
جنگ انسانيت پای ته رسوي.
۷۵۵-- په ناحقه روغه بيا هم ښه ده، و
په حق جنگ ته.
۷۵۶-- هرڅومره چې مور توانمند يو، تر هغي
پوري جنگ له احتمال له لري دی.
۷۵۷-- يواځي مرو د جنگ پای ليدلي.
۷۵۸-- څوک چې جنگ ته پوره تياری لري،

هغه خورا بڼه روغه ساتلی شي.

۷۵۹-- دا فکر ته راوله یا مخ ته ولره، چې

جنگ دی او څوک نه ورځي.

۷۶۰-- هر توپ، چې جوړيزي، هره جنگي

کپشتی، چې بندر پرپردي، هر وپستل شوی

راکت، په پای کې دا ورڅخه پوهیرو، چې له

هغو غلا ده، کوم چې وړي دي او خوراک ته

څه لاس ته نه ورځي، له هغو چې لږځيري او

کالي نه لري.

د. دوايد. آيزنهاور

۷۶۱-- يوه نړۍ د ټوپکو لاندې نه يواځې پيسې

الوزوي، دا ستا دخولو کار هم الوزوي، ستا د

پوهانو اروا او ستا د بچيو هيلې

د. دوايد. آيزنهاور

۷۶۲-- لويه کارتاکو (عربي : کا طرح د تونيس

څنگ کې يو تاريخي وران شوی ځای دی) درې

جنگونه يې وکړل. د لومړي جنگ پسې لا توانمنده

وه، د دويم جنگ پسي لا اوسېدور وه، د دريم جنگ

پسي بيا نه ميندل كېده.

برتولد برېنت

۷۶۳-- جنگ اوږد مټ لري، له هغې وروسته

چې پای ومومي، نور هم اوږد شي، چې خپل

قربانيان هم له ځان سره يوسي.

مارتین کېسل

۷۶۴-- هېڅ وخت دومره دروغ نه ويل کيږي، لکه

له ټاکنو څخه د مخه، د جنگ په ترڅ کې او له

بنکار وروسته.

اوتو فون بیسمارک

۷۶۵-- بڼه دی، چې یو بل ته کنځا وکړی، و دې

ته چې یو بل په دزو ولی.

چرچل

۷۶۶-- سیاست بي له وینو تویولو جنگ دی،

جنگ له وینو تویولو سره جنگ دی.

ماو تسېتونګ

۷۶۷-- یو لیکوال دومره چټک نه شي لیکلی،

لکه دولتونه چي جنگ جوړوي:

خکه چي لیکل فکر غواړي.

برتولد برنست.

۷۶۸-- د کم وخت لپاره په اروپاکي هر خای

روغه، او د نړی په نورو خایونو هېڅ

کله جنگ پای نه مومي.

کارل فون کلوزیوېڅ

۷۶۹-- المان ماته وخوره، مور تولو وبایلله.

چارلز دوگول.

۷۷۰-- جنگ په پراخ پیماننه نور جنگ نه دی،

بلکه د تخنیک له لاري یوه تباهي ده.

نارل جسرز

۷۷۱-- دروغ کری شي جنگ خوزنده کری،

خوربښتیا یې په خټ کری شي د لښکر مخه

ونيسي.

اوتو فون بیسمارک

۷۷۲-- زه باوري نه يم، چي دريم جنگ به له
کومي سلاح سره و مخ ته يوړل کيږي، خو
په څلورم جنگ کي به له ډانگو او تيگو سره
جنگ کوي.

البرت آينستين

۷۷۳-- ماته يوه کوچنۍ خالي کړۍ او ما په کي
بندي کړۍ. د زړه له کومي د بند ډوډۍ،
و د ويتنام په جنگ کي مړ ته.
محمد علي (کلي)

۷۷۴-- جنگ يوه لوبه ده، چي سړي ورسره
مسکي کيږي. که سړي نه شي خندلي، نو سړي
دې داري چينگي کړي. که سړي داري نه شي
چينگولي، نو يو وخت لپاره دې ځان پټ کړي.
وينستن چرچل

۷۷۵-- دا د ټوپک گولي او نه جنرالان تاريخ
جوړوي، خو خلک.
نېلسون منډېلا

۷۷۶-- سړی بنایي هېر کړي، چې د روغي چيلم

چېرته خنس دی، خو هېڅ کله نه هېروي، چې

تبرگی چېرته دی.

مارک تواین

۷۷۷-- زه خوښه یم، چې مور بمبارد شو.

مور اوس کړی شو، چې په ایست اېند

(د لندن یوه برخه ده) کې د خلکو

سترگو ته وگورو.

ملکه الیزابت

۷۷۸-- هېڅ هوښیار به فکر ونه کړي، چې

رنگ په رنگ او تېل په تیلو و مینځي.

یواځې وینه باید تل په وینه پاکه شي.

برتا فون سوتنر

۷۷۹-- زه یې په دوه دلیلو مخالف وم. لومړی

دا چې جاپانیانو غوښتل تسلیم شي، او دا اړین

نه وو، چې دوی له داسې خطرناکو شیانو سره

مخامخ کړم. او دویم زه دما هغو فکرونو سره

کینه لرم، چې دمور هیواد دې لومړی وي، چې

داسې یوه وسله دې وکاروي.

دوايد ډر آيزنهاور.

۷۸۰-- که اتریش له مور څخه بیاجورول غواړي،

نو مور به ورته د هیتلر هډوکي ورکړو.

کونراد ادېناور.

۷۸۱-- دمور وخت دهغه درنښت کوي،

هغه چې پوره جرأت لري او وایي، چې له

جنگ ډار لري.

البرت کاموس

۷۸۲-- زه باید سیاست او جنگ ولولم، چې دما

بچیان ازادي ولري شمېرپوهنه او فلسفه ووايي،

پرتله له دې ځمکچپوهنه، بیولوژي، کښتۍ

جوړول، هنر، بزګري، چې له دې سره د دوي

بچیان، رنگمالي، موزیک، شاعري، کورونه

جوړول او... ولولي.

جون آدمز

۷۸۳-- که څوک د بنمن په غیر کې ونیسي، له

خوزبنت یې باسي.

د نیپال متل

۷۸۴-- بی له پوره کولو (د جنگي الاتو له

مخې) هېڅ جنگي توان زړور یا قهرمان نه دی.

ستر فریدرینس دویم

۷۸۵-- مور لا تراوسه د ورکید ډاره ډوله نه یو،

خو داسې نه د، چې مور پوره نه یو هڅېدلي،

چې یوه شو.

ډگلاي آدم

۷۸۶-- یو روغه غوښتونکی هغه دی، چې ځان

د مرگ وپشتلو ته پرېږدي، او وښايي، چې دابل

تېری کوونکی دی.

لودویگ مارکوس.

۷۸۷-- روغي ته بله لار نه شته، پرته له روغي.

ماهاتما گاندي

۷۸۸-- د نړی تاریخ د هو جمعه هم ده، چې

د څه مخه به نيول شوي وي.

برتراند رسل

۷۸۹-- ما او شينلر د نازي لپاره يو کار ، چې

د گرانات جوړول وو، کړی، خو دما کار

ورکړ او د ده نه.

مستر. برن

۷۹۰— که غواړو د بنمنپ يداکړي، اړين

نه دی، چې جنگ پيل کړي. دا بسياکوي،

چې يواځي ووايي، چې څه فکر کوي.

مارتين لوتر کينگ

۷۹۱-- و جنگ ته تگ دومره سخت

نه دی لکه بېرته عقل ته.

برتولد برنست

۷۹۲-- د يو بل سره په جنجال کي موخه

بايد بریا نه وي، بلکه پرمختگ.

جوزف ژوبپر

۷۹۳-- نظامي هوښيارتيا په خپل ځان

کي يو مخامخوالی (تصاد) دی.

گروبنو مارکس

۷۹۴ -- روغه هر څه نه دي، بي له روغي

ويلي براند

۷۹۵ -- ... او که تاسو ډېر کلونه په کت کې

ياست، تاسو به نو چمتو نه وي له څخه

هره ورځ، چې فقط يو ځل ووايي د ويلو

اجازه ولري، چې دمور غلیمانو ته غږ وکړي:

،، تاسو دمور ژوند اخستی شئ، خو هېڅکله د

مور ازادي نه!!!،،

ويليم والاس

۷۹۶ -- کوم ملت چې چا زورولی وي، بايد

هغه نېکمرغه کړي يا له منځه يوسي

نيکول ماکیاوپلي

۷۹۷ -- په موتی لاس چا سره روغېر نه شي کېدلی

اينديرا گاندي

ازادي

۷۹۸ -- نړۍ د، ازادۍ، ويي لپاره بڼه پېژند

نه دی پیدا کړی.

ابراهام لینکلن

۷۹۹ -- څوک چې د بل د ازادۍ مخه نیسي،

پخپل یې هم حق نه لري.

۸۰۰ -- د انسان ازادي پهدې کې نه ده نغښتي،

که کړی شي، څه یې چې زړه غواړي، خو

هغه څه باید ونه کړي، چې نه یې غواړي.

ژان-ژاک روسو

۸۰۱ -- څوک چې ازادي د دې لپاره د لاسه

ورکوي، چې په امن کې وي، په پای

کې دواړه له لاسه ورکوي.

بنجمین فرانکلین.

۸۰۲ -- ازادي دا ده، چې بل ته ووايي، چې

څه یې اورېدل زړه نه غواړي.

جورج اوروېل.

۸۰۳-- څوک چې وایي، چې دلته ازادي

واکمنه ده، هغه دروغ وایي، ځکه چې

ازادي واک نه لري.

اېرینس فرید.

۸۰۴-- ازادي نه شته پرته د یو بل سره

پوهیدلو.

البرت کاموس

۸۰۵-- توان چې دا ويي،، نه،، ووايي،

ازادی ته لومړی پل دی.

نوکولاس کمفورت

۸۰۶--- رېښتیا بل څه نه دي پرته له حقه.

جان کوفریډ سوېم

۸۰۷-- زه چې له بند څخه د ازادی په لور

له درې راووتم، پوهېدم، چې خپل

تريخوالی د ما کینه باید شا ته پرېږدم،

یا به ټول ژوند بندي پاتې شم.

نېلسن منډېلا

۸۰۸ -- که تھڊپر کلونه مرگونی پھکت کي

پروتوي، چمتو به نه وی چي هر ساعت
له نن څخه تر هغي ورځي پوري بدل کړي،
چي يو ځل ټيک، يواځي يو ځل بيا دلته د
درېدلو اجازه ولري او دمور غلیمانو ته غږ
وکړي،، هو تاسو دمور ژوند اخستلی شی،
خو هيڅکله له مور څخه دمور خپلواکي.

ويليم والاس

۸۰۹ -- خپلواکي يو کښت ياکر دی، له تري کار

اخستلو سره لويپزي او نه کار تري اخستلو

سره ورکيري.

کارل فون وايڅسپکر

۸۱۰ -- د فکر ازادي څه په کار راي، چي د

کرو ورو ازادی ته لار نه پرانيزي

يوناتان سويفت

۸۱۱ -- ازادي لوکسوس دی، چي هر څوک يي

له توانه نه وځي.

اوتو فون بیسمارک. خ

۸۱۲-- خوښ غلامان د ازادی سختسري

دبښمنان دي.

ماریا فون ابڼر-اېشنباخ

۸۱۳-- ازادي یواځې دا نه ده، چې خپلې

زولنې لري کړي، بلکه یو ژوند وکړي، چې

د نورو ازادی ته درنښت ولري او ملاتړ یې

وکړي.

نېلسن منډېلا

۸۱۴-- تر کومه چې ستا پهځانواک رسیري،

تر هغې پورې ستا ازادي رسیري

ماریا فون ابڼر-اېشنباخ

۸۱۵-- هېڅ څوک ازاد نه دی، چې هغه

پخپل ځان واک ونه لري

ماتیاس کلاودیوس

۸۱۶-- ازادي په لومړۍ لیکه کې د امتیازاتو

نه ده جوړه، بلکه له مسئولیتونو

البرت کانوس

۸۱۷-- انسان ازاد زېرېدلی او هرځای کې

په ځنځیرو تړلی

ژان- زاک روسو

۸۱۸-- سړی یوه نظریه د بلې سره لري کولی

شیو خو د ازادۍ نه.

لودویگ بوېمی.

۸۱۹-- څوک چې د انسان هیلو او غوښتنو په ازادۍ

باور لري، نو نه یې مینه لرله او نه کینه،

ماری فون اېشنباخ

۸۲۰-- پیسې، چې څوک لري، ازادۍ ته یوه

اله ده، هغه څوک، چې هغې پسې بنسټکار

کوي، اله ده و غلامۍ ته.

ژان زاک روسو

۸۲۱-- ځنې کسان به ازاد وی، چې په

خپله ازادۍ باندې پو هېدلی.

ماریا فون اېبنر اېشنباخ

۸۲۲-- اکادمیکه ازادې داده، چې زده کړي،

چې څومر هېي زړه غواړي.

ویکتور ویرخوف

۸۲۳-- قدرت جبر دی، ازادی مسئولیت.

ماریا فون اپنر-اېشنباخ(بن)

۸۲۴ -- غلام نه غواړي ازاد شي،

غواړي په غلامانو پامکونی وي.

گابریل لاوپ

۸۲۵ -- هېڅ دیکتاتور او هېڅ تېریکونکی

کړی شي، چې د اورده وخت لپاره یو قوم

د اصلې په زور د مشار لاندې وساتي، په

کابیناتو هېڅ شي دمر هتوتنمند اونه ستړی

کېدونکی نه شته ، لکه د ازادی هیله او غوښتنه.

د دې وښتني په وړاندې هېڅ حکومت او هېڅ ظالمنم

د خپل پوز سره مقاومت نه شي کورلی....

گ،کار

۸۲۶-- تاته چې څه گران وي ازاد یې پرېږده.

هغه تاته بېرته پخپله راځي – د تل لپاره.

کونفوڅیوس

۸۲۷-- تاریخ رانبايي (رازدکوي)، چي تاریخ

انسان ته څه نه ورزدکوي.

مهاتماگاندي

۸۲۸-- چي زدکړه وکړي، نو هره ورځ څه

ورزياتوه، او که غواړي هوبنيارتيا ته

ورسپري، نو هره ورځ يوڅه ترې لري کړه.

لوزي يا لوڅو

۸۲۹-- مور پيل کوو هوبنيار زده کړو، که مور

چمتو يو، چي نړی د بل ليدلور سره وگورو.

۸۳۰-- چي پوه شوي، چي ته نه پوهېږي، د

هوبنيارتيا پيل دی.

۸۳۱-- مور ټول ناپوه زېږدلي يو، خو سړی

بايد ډېر کار وکړي، چي احمق پاتي شي.

بېنجمين

۹۳۲-- حماقتونه بدليري، او حماقت پاتي کيري

اثرين کپستتر

۸۳۳-- لتي د تن حماقت دی. حماقت د فکر لتي دی.

يوهان گوتفريد سويم.

۸۳۴-- که پنخوس مېليونه کسان يو احمق څه

ووايي، سره له دې حماقت پاتې کيږي

اناتولي فرانس

۸۳۵-- خپل حماقت باندي چې وپوهېږي کېدی

شي دردونکی وي. هېڅکله حماقت نه دی.

اوليور هازنکامو

۸۳۶-- د بل چا په حماقت مه خنده. دا ستا لپاره چانس دی.

وينستون چرچل

۸۳۷-- حماقت هم يوه پيداېښتي ورکړه ده

ويلهلم بوش

۸۳۸-- دوه شيان ناپای دي، کائنات او انساني

حماقت، خو په کائناتو يا پوره باوري نه يم.

البرت آينشتاين

۸۳۹ -- د يوه حماقت په مخامخ ، چې اوس

مود وي، هېڅ هوبنيار تيا نه شي ورتلی.

تيودور فونتان

۸۴۰-- حماقت د ټولو ناروغيو يوه خورا
ځانگړې ناروغي ده، چې ناروغ ورسره
هېڅ وخت نه زوريزي، خو نور ورسره
زوريزي.

پاول-هېنري سپاک

۸۴۱-- د حکومتونو حماقت ته په وړه سترگه مه

گوری

هلموت شمیت

۸۴۲ -- که نیسي، چې یو بار به وړل شوی وي،

نو باور په ولره!

که نیسي، چې یو انسان به خپل خوي بدل کړی

وي، نو باور پرې باندې مه لره.

د خلیل جبران څو متلونه

۸۴۳-- د هر ژمي په زړه کې د پسرلي یو زړی

پروت دی او د هرې شپې د زړوکي شاته یو د

خندا پک سهار

۸۴۴-- مینه د رڼا ويي (لغات) دی.

۸۴۵-- که څوکی ته رسېدلی وي، نو زوری

پسې راي.

۸۴۶-- نرمي او مهرباني د ناتوانی او نا هیلې

ويپنه نه ده، خو دا د توانمندی او

پرېکندوالي نخبه ده.

۸۴۷-- مور تل له راتلونکي څخه پوروو،

چې د تېر وخت پورونه پرې باندي

پرې کړو

۸۴۸-- خورا ژور هغه لويږي، چې څوک

خوبونه په سرو زرو يا د سپينو زرو پوښي.

۸۴۹-- په مينه زه غواړم، چې له هغو کمو

کسانو وم، د خوبونو غوښتنو سره، چې هغه

پوره کړم، و هغو ته چې خورا لوي وي،

بي له خوبونو او غوښتنو ياهيلو.

۸۵۰-- لکه څنگه چې زړي (داني)، د واورو

برستن لاني خوبون گوري، همداسي

د مور زړونه له پسرلي خوبونه گوري.

۸۵۱-- ستاسي کور ستاسي خورا لوي خپل تن دی.

۸۵۲-- مينه څه په واک کې نه لري او د چا

په واکوالي کې هم نه غواړي.

۸۵۳-- ستاسي ملگري ستاسو د بياليدني هيلو ته

خواب دی.

۸۵۴-- خوښي يو اور غورخونی دی، چې د

هغه په کراتر يا گټو کې وابنه نه شنه کيږي.

۸۵۵-- که دا زړه، چې و تاته گران دی، نه

وای، نو ته به يو نازک گرد وی، چې باد

يې ورڅخه وږي.

۹۵۶-- که ته غواړي په رښتيا سترگي

پرانيزي او وگوري، ته به په ټولو څپرو

کې و تاته ورته څپري وگوري. او که

غورونه دي پرانيزي او واورې، نو ته به

په ټولو غرونو کې ستا خپل غږ واورې.

۸۵۷-- مادي نړۍ او هر څه چې ور پورې اړه

لري، يواځې يو خوب دی و وښېږدو ته په

پرتله، هغه چې مور يې ،، د مرگ ډار،، بولو.

۸۵۸-- رېښتياوالی تل بايد همدا اوس وي،

چې کله کله وويل شي.

۸۵۹-- ستاسې يو دبل سره ځای پرېږدی، د

اسمان سا مو په منځ کې د لوبو ځای ولري.

۸۶۰-- په پيداېښت کې جنجال يواځې يوه گډوډي

ده، چې په نظم پسې سترگې به لار دي.

۸۶۱-- ځنې کسان به گومان وکړي، چې زه ورته

سترگک وهم، که زه سترگې پټې کړم، چې

مخ يې ونه گورم

۸۶۲-- سړی يواځې خپل سيوری کتلی شي،

که شا و لمر ته کړي.

۸۶۳-- د لويې وچې سندرې د غاړې سره پای

مومي او يا د هغه چا زړونو کې چې هغوي

رانيسي

۸۶۴-- ماته غوږونه راکړه، زه به غږ درکړم.

د فکر بدلېدلو لپاره.

يو د دعواو کيل او يوه پېغله نجلۍ په يوه گاډي کې مخامخ ناست وو، وکيل زړه تنگی شو او د نجلۍ څخه يې وپوښتل، چې راحه د وخت د تېرېدو لپاره يوه لوبه وکړ. د نجلۍ زړه نه وو خوب ورتللو. بيا يې وويل، چې يو له بل به وپوښتو، که يوه بل ته سم ځواب و نه وايه، نو څه پيسې به ورکوي. نجلۍ ستړې وه او د دې لپاره يې وخت نه لروده.

وکيل ترې څو ځله وپوښتل، د نجلۍ زړه نه کېده. په اخر کې وکيل ورته وويل، چې که تا ځما پوښتنې ته ځواب ور نه کړ، ماته پنځه اوپرو راکړه او که ماستا سوال ته ځواب ونه وايه، نو پنځه سوه اوپرو به درکوم. نجلۍ ورته وويل سمه ده.

وکيل ترې و پوښتل، چې د ځمکې او سپورمي په منځ کې واټن څومره دي؟ نجلۍ بکس ته لاس کړ او پنځه اوپرو يې ورکړې. اوس د نجلۍ وار شو، پوښتنه يې وه، چې: هغه څه شی دي، چې په درې پيسو غره ته جگيري او په څلورو بېرته راکښته کيږي. نجلۍ نور سرکښېښود. وکيل چې په شمېروني کې هر څومره وکتل او هرې لور ته يې تلفونونه وکړل، ځواب يې پيدا نه کړ، يو نيم ساعت وروسته يې نجلۍ ته وويل، چې په ځواب يې نه پوهېږم او پنځه سوه اوپرو يې ورکړي. وار بېرته د سړي شو، ويل چې ښه اوس دما وار دی، نجلۍ ورته وويل سمه. وکيل ورته وويل، چې اوس ته ووايه، چې دا شی دی. نجلۍ بکس ته لاس کړ او پنځه اوپرو يې ورکړې.

د ډاکټر ماخان ميري شينواري کتابونو ته کتنه

د ډاکټر ماخان شينواري پوهنيز کارونه، ځانگړي دي، دا په دې مانا چې د نورو پښتو ليکنو سره د پښتو ژبې له مخې پوره توپير لري او سوچې بوجې نوې دي. په لاندې ډول:

۱ – ډاکټر شينواري نږدې څلوېښت کتابونه د شمېرپوهنې ريښه کې په پښتو کړي، دا په دې مانا، چې د عربي ويونو په ځای يا يې نوره هم بڼه د مسلکي نومونو انډول پښتو ويونه ليکلي. (دا انډول نومونه په پښتو کې شته، جوړ شوي نه دي)

۲ – په درې کتابونو کې يې فزيک هم په پښتو ليکلی، دا په دې مانا، چې پوهنيز او مسلکي ويونه په پښتو دي، چې دا هم د پښتو ژبې له پاره لومړی ځل دی.

۳ – دوه کتابونه د ژبې په هکله، چې هلته هم د نورو ليکوالانو د ليکنو د سمون سره سر او کار لری، چې نوموړی په کې تراوسه ځانله دی، لکه په دې نورو ليکنو کې هم. ملامتي به د نومري وي، خو وايي، چې کړنې يې د ژبلار سره سمې او سم انديزي دي.

که ژبسمون، چې بيا هم ډېر غزېدلی او چاپ ته چمتو دی، هغه ويونه د څېړنې لاندې نيولي، چې ناسم ژبې ته را ننباسل شوي.

۴-دوه کتابونه ۱ ۴ – پښتو ژبلار د ښوونځي لپاره به په لنډ وخت کې خوره او

۲ ۴ – د ژبې په چوپړ کې به هم لنډو ورځو کې ستاسو لوستلو ته وړاندې شي.

زما زياتې ليکنې له پخوا په ټول افغان او اوس همداسې هغه زيات يې د تاند په خپرونه او د دعوت خپرونه کې خواره شوي او نور هم دا کار پسي روان دي.

او کتابونه په کتابتون کوم کې خوريزي، چې هلته يې بيا د کتاب په بڼه لوستلی شی.

د ډاکټر ماخام مېرې شینواري لیکنې او ژباړې

د ډاکټر ماخان شینواري چاپ او ناچاپ لیکنې، چې هغه زیاته برخه یې له ketabton.com څخه خواره شوي:

:(Vienna (Austria 1988

لومړی:

topological Kaiser , M. Shinwari : Aproximation compact .H.K
Page 117 – 122 ; general algebra 6 algebra : contributions to

:(Vienna (Austria 1987

دویم:

und Aproximation durch Polynime in Universalen Interpolation-لومړی
Diss . Uni. Wien . Algebren

*and Aproximation by Polynome in universal Interpolation-دویم
the University of Vienna/Austria Dissertation at ,Algebras*

لاندي د شميرپوهني پښتوتول کتابونه په المان کې د ،، افغانستان کلتوري ودې ټولنه، له
خوا چاپ شوي دي

:(Bonn (Germany 2000

دریم: د شميرپوهني ستر کتاب : د شميرپوهني برسیره د انجنري، فزيک او اقتصاد لپاره ،
همداسې د بنوونکو او زده کوونکو لپاره (دا کتاب په ۹۰۰ مخونو کې چاپ او دا نوي
لیکنه به یې ځنو ځایونو غزېدلې او ځني ځایونه ترې لرې شوي دي)

:(Bonn (Germany 2003

څلورم: ځمکچپوهنه (هندسه) ، په سلو، زرو کې شمیرنه، د گټې – او کټې د کټې
شمیرنه ، د احتمالي شمېرنه کتاب د بنوونځي ټولې اړتیاوې پوره کوي

:(Bonn (Germany 2003

پنځم: الجبرونه (د الجبر بنسټونه دي) (ketabton.com ته پورته شوی)

:(Bonn (Germany 2003

شمير: د شمير پوهنې انگرېزي - پښتو ډکشنري. (ketabton.com ته پورته شوی)
:(Bonn (Germany 2003

اووم: د شمير پوهنې الماني - پښتو - او پښتو الماني ډکشنري (ketabton.com ته پورته شوی)

dictionary German/ Pashto and Pashto/German Mathematical
:(Bonn (Germany 2003

اتم: دفرنخيال برابرېون (دا کتاب په دې څانگه کې يو پيل دی، ساده ليکل شوی)
ketabton.com ته پورته شوی)

equation Translation; An Introduction Differential
Germany): 2003) Bonn

نهم: د شمير پوهنې فرمولونو ټولگه
Formulas Mathematical
:(Bonn (Germany 2003

لسم: شمير پوهنه له عربي په پښتو
:(Bonn (Germany 1997

يوولسم: د افغانستان په هکله سپيني خبرې: په المان کې

،، د افغانستان روغي او بيا ابادولو ټولنه،، له خو

يادونه: له ۲۰۰۰ کال دمخه ډاکتر ماخان شينواري د ،، د افغانستان روغي او بيا ابادولو ټولنه،، له خوا درې سياسي مجلې هم را وستلي.

ژباړې او نورې ليکنې:

: (Brinkmann. (From Brinkmann.du.de .Prof

لاندي د برينکمن ليکني چي له پرينکمن ن ج څخه ژباړل شوي دي. دا کتابونه د بنوونځي له پاره او همداسي د کانکور ازموينې له پاره گټور دي.

دولسم - شمير پوهنه د بنوونځي لپاره لومړی ټوک (ketabton.com ته پورته شوی)

ديارلسم - شمير پوهنه د بنوونځي لپاره دويم ټوک (ketabton.com ته پورته شوی)

څوارلسم - شمير پوهنه د بنوونځي لپاره دريم ټوک (ketabton.com ته پورته شوی)

پنځلسم - د احتمالوالي شميرنه د بنوونځي لپاره (ketabton.com ته پورته شوی)

شپاړسم - احصايه يا ستاتيستيک د بنوونځي لپاره (ketabton.com ته پورته شوی)

لاندي کتابونه د شتوتگارت د پوهنتون د استادانو د لکچرونو څخه چي د شتوتگارت پوهنتون ن ج څخه خپاره شوي را ژباړل شوي.

اولسم - اناليزی ۱ (ketabton.com ته پورته شوی)

اتلسم - اناليزي ۲ (ketabton.com ته پورته شوی)

نولسم - کر بنيز الجبر (ketabton.com ته پورته شوی)

شلم - د شمير پوهني بنسټونه (ketabton.com ته پورته شوی)

يوېشتم - د فرمولونو ټولگه (ketabton.com ته پورته شوی)

دوه ويشتم - فنکشنل اناليز (ketabton.com ته پورته شوی)

درويشتم - وکتور شميرنه (ketabton.com ته پورته شوی)

نورې ژباړې

څلرويشتم - له www.grundstudium.info/linearealgebra. څخه: کر بنيز الجبر (ketabton.com ته پورته شوی)

پنځوېشتم - Georg Gutenbrunner گڼونپوهنه يا د اعدادو تيوري (ketabton.com ته پورته شوی)

زما ليکني
(Germany) Bonn:

شپږويشتم - د شمير پوهني ستر کتاب دويم چاپ لومړی برخه: د پوره تغيراتو سره : دا کتاب د شمير پوهني برخي برسیره د انجنري، فزيک او اقتصاد لپاره ، همداسي د بنوونکو او زدهکونکو لپاره پوره گټور دی. په کتاب کي د اړتيا سره زياتونه او کونه راغلي (ketabton.com ته پورته شوی)

اوه ويشتم- د شمير پوهني ستر کتاب دويمه برخه (ketabton.com ته پورته شوی)

اته ويشتم - حُکمکچپوهنه (هندسه) دويم چاپ د پوره تغيراتو سره (ketabton.com ته پورته شوی)

نه ويشتم – الجبر بنسټونه دويم چاپ له تغيراتو سره (ketabton.com ته پورته شوی)

دېرشم - دېرې پوهنه يا سټ تيوري (ketabton.com ته پورته شوی)

يو دېرشم – د شمير پوهني سم اند (منطق رياضي) (ketabton.com ته پورته شوی)

دوه دېرشم - د يو څو شمير پوهانو ژوندليک (ketabton.com ته پورته شوی)

دریدېرشم – د شمير پوهني گډې وډې ليکني

څلور دېرشم- داهم ژباړه ده، خو ليکونکی يې متأسفانه راڅخه نابلد شوی: د مشتق او انتيگرال شميرنو ته تمرينونه او اوبیوني يا حلونه يې (ketabton.com ته پورته شوی)

پنځه دېرشم – د شمير پوهني انگريزي پښتو او عربي + دري ډکشنري

شپږ دېرشم – د شمير پوهني پښتو انگريزي ډکشنري (ketabton.com ته پورته شوی)

اوه دېرشم – د شمير پوهني پښتو ډکشنري د شمير پوهنيزو ويونو په پښتو روښانه ونه (ketabton.com ته پورته شوی)

اته دېرشم - د زره له کومې (دا هغه ليکني دي، چې ځني يې په نړیول جالونو کي خپري شوي دي).

نه دېرشم – د افغانستان په هکله سپيني خبرې، چې وبه غزيرې.

څلوېښتم- د شتوتکارت پوهنتون لکچرنوټونو څخه ، چې د شتوتگارت پوهنتون ن ج څخه خپريري: د گروپونو تيوري (ketabton.com ته پورته شوی)

- د ښوونځي لپاره فزيک د برينکمن ليکنه

له پنځم ټولگي څخه تر اووم ټولگي پورې ژباړل شوی (دا چې زما دويم مسلک فزيک دی، دا ليکنې ژباړم. دا هم د دې ليکوال يوه ډېره ښه ليکنه ده، چې د شميرپوهنې په څير- دلته هم زيات تمرينونه د حل يا اوبيوني سره په کې راغلي او ماته زيات گټور برېښي) او دالاندي د برينکن څخه راژباړلي

يوڅلوېښتم - فزيک لومړۍ برخه (ketabton.com ته پورته شوی)

دوه څلوېښتم - فزيک دويمه برخه. برېښنا پوهنه. همدا کتاب. (ketabton.com ته پورته شوی)

درېڅلوېښتم - د پوهنې وزارت له خوا چاپ د ښوونځي شميرپوهنې کتابونو ته کتنه. دې کتاب کې د ښوونځي کتابونو د هر کتاب يوې برخې ناسمونونو ته گوته نيول شوي او ناسمونونه بيا سم شوي هم دي. (ketabton.com ته پورته شوی)

څلورڅلوېښتم - د فزيک کوچنۍ ويونو دکشنري (ketabton.com ته پورته شوی)

پنځه څلوېښتم - پرېپوزېشن يا اريکويونه. (ketabton.com ته پورته شوی)

شپږڅلوېښتم = ژبسمون(پښتو کې ناسم راننوتې ويونه، چې سم شوي دي) (ketabton.com ته پورته شوی)

اوه څلوېښتم - پښتو ژبلار يا گرامر ۲۰۲۰ همدا کتاب (ketabton.com ته پورته شوی)

اته څلوېښتم - ژبسمون (که غواړئ دويم غزېدلي ليکنه) : له پخوانۍ ليکنې څخه نوی شوی او پوره غزېدلی ۲۰۲۰. (ketabton.com ته پورته شوی)

تازه ليکلي خو تراوسه کتابتون ته نه دي پورته شوي او دا د ځانله ليکنو په توگه له درې کاله را په ديخوا د تاند او په دا ورسته کې د دعوت او همداسې د نورو د ج څخه خوريري او خواره شوي دي. په دې کتاب کې د پښتو ناسم ننوتې ويونه څېړل شوي ناسمونونو ته

د ډاکټر ماخان ميري شينواري ژوند ته يوه لنډه کتنه

نوم: ماخان (په لومړي ځل يې نوم ،،ميری،، وو. د رحما بابا لیسې کې نومليکلو وروسته په ماخان باندې بدل شو)

د کورنۍ نوم : شينواری

د پلار نوم: ارواښاد نورالرحمان

د مور نوم: ارواښاده پستو

د نيکه نوم: ارواښاد حسن خان

د نيا نوم: ارواښاده صبره بي بي

د زېږېدو کال: ډاکټر ماخان شينواری د ۱۹۴۶ ز ک د سپټمبر په ۱۵ نېټه زېږېدلی دی (دا خو هغه رسمي ز ک دی. سمه نيټه يې ۱۳۲۲ او ۱۳۲۰ ش ه کلونو منځ کې بايد وي، خو تره مې وايي ۱۳۲۰ ه ک دی)

د زېږېدو ځای: ننگرهار د شينواریو د هسکې مېنې ولسولې په مورگې کلي کې زېږېدلی.

د مورگې غارخلي کلي کې د لمنځتون استادانو څخه له قرانکریم تر پنجکتاب، خلاصه، مونیې، گلستان پورې، چې دا مو بیا په ښوونځي هم لوستل، لوستلي، خو بې له دې چې پوره پرې پوه شي.

کلیوالي ښوونځي: له ۱۹۵۱ تر ۱۹۵۴ پورې د هسکې مېنې مورگې لومړني ښوونځي، چې دی يې هم د لومړنيو زدکونکو له ډلې څخه وو.

د رحمان بابا لېسه : له لومړي او بيا له دريم تر ۱۲ ټولگي پورې له ۱۹۵۴ تر ۱۹۶۵ پورې.

دی د رحمان بابا لیسې کې له دريم تر ۱۲ ټولگي پورې د خپل ټولگي اولنمره پاتې شوی.

۱۹۶۶ ز ک د کابل پوهنتون د طب پوهنځي په همدې کال کې

۱۹۶۶ ز ک د سپټمبر میاشت د ښوونځي برس له لارې اتریش ویانا ته تگ.

۱۹۶۶ تر ۱۹۶۷ کال پورې وينا اړوند مودلینگ کې د الماني يا بنه يې اتریشي ژبې او د ديارلسم ټولګي لوست.

اکتوبر ۱۹۶۷ د وينا پوهنتون کې نومليکنه، چې د پوره زياتو ستونځو سره په ۱۹۸۹ ز ک کال کې د ډاکټرۍ په اخستلو بريالی شو (دا نو پوره ستونځې دي).

له ۱۹۸۷ ز ک تر ۱۹۸۸ ز ک د فبروري تر پای د دباندنيو چارو وزارت کې مامور.

د ۱۹۸۸ د مارچ لومړۍ نېټې څخه تر ۱۹۹۲ جون پورې په بون جرمني کې د افغانستان جمهوريت سفارت کې د سفير دندې د شارژد افير (صفر نه وو) د نوم لاندې.

له هغې وروسته په جرمني کې سياسي پناه.

د ۲۰۰۴ ز ک جون څخه د ۲۰۰۵ ز ک جنوري پورې د کابل علومو اکادمي د پيداېښتي پوهنو څانګه کې دنده.

له ۲۰۰۸ ز ک د مارچ څخه د ۲۰۰۹ ز ک دسمبر پورې د رياضي څانګه کې د پوهنې وزارت درسي نصاب کې دنده.

ماخان شينواري بي کاره نه دی او لږ تر لږه له ۱۹۹۷ څخه همدا د کتابونو ليکلو او د ژباړې دنده په غاړه اخستې، چې خپل فکر تر شونې پولې پورې تازه وساتي.

ماخان ميړي په ۱۹۷۲ کې له لري د ميرمن بناپيرۍ سره واده شوی، چې د واده خبر ورته اتریش وينا ته ورغلی.

ده د ميرمن بناپيرۍ سره په ۱۹۶۳ ز ک کې کوزده کړې وه.

دوي ته لوي څښتن په اتریش وينا کې د مای په شلم ۱۹۷۹ ز ک دوه بچيان وبخښل، چې څانګه او اباسين نوميرې. څانګه په المان کې د پوهنتون علمي همکاره وه او د حقوقو ډاکټره ده او اباسين ملي اقتصاد او ټولنيزه سايکولوژي لوستلې.

ډاکټر شينواري ته د پوهنيزو هلو ځلو له امله ستاينليکونه:

۱ – د افغانستان کلتوري ودې ټولنه. جرمني

۲ – د افغانستان کلتوري ټولنه کولن ميشنيس. جرمني

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**